

MŪSŲ BENDRADARBIO PRANEŠIMAS IŠ LIETUVOS

Antanas Butkus

UŽDARUOSE POSĖDŽIUOSE SVARSTYTAS PASIPRIEŠINIMAS

Tris dienas Aukščiausioj Taryboj, uždaruose posėdžiuose, buvo svarstomas ginkluoto pasipriešinimo TSRS agresijai klausimas: kariausime ar kapituliuosime? Kokių tikslų siekia TSRS, provokuodama Lietuvą ginkluotam konfliktui?

Aišku, kad neatsisakyta išlaikyti mus Sąjungoje ir priversti pasirašyti Sąjungos sutartį. Tai jų programa maksimum. Tačiau akivaizdu, kad vis daugiau politikų Rytuose ir Vakaruose (ir ne tik jie) suvokia, jog Lietuvos Nepriklausomybė – laiko, kainos ir kokybės klausimas, – sako Petras Vaitiekūnas, Lietuvos AT deputatas. Dėl to TSRS suinteresuota visaip kliudyti nepriklausomybės klausimą, atidėti jos įtvirtinimą, veikti Lietuvos politinį gyvenimą, ekonomiką. Stengiamasi jį įtraukti visuomenines ir valdžios struktūras.

Be to, net ir Gorbačioviui toks terorizavimo metodas gali būti naudingas, nes jis bando gauti Vakaruose 100 mlrd. dolerių kreditus, tvirtinant, kad tik didžiulės pasukolos gali išgelbėti Sąjungą nuo chaoso, subyrėjimo, o Vakarus – nuo tų pasekmių...

Nepriklausomybė, kurią turime, yra nepajudinama, neatšaukiama, nepavaldi jokiai jėgai, nes remiasi kovo 11 dienos Valstybės atkūrimo dokumentais, 1918 m. Vasario 16 d. aktu, Vakarų vykdoma Lietuvos okupacijos ir aneksijos nepripažinimo politika ir vasario 9 dienos plebiscito rezultatais.

Tačiau dar lieka Nepriklausomybės įtvirtinimas. Svarbiausia – santykiuose su Rytų kaimynu.

KAIP IŠEITI IŠ EKONOMINĮ SAVARANKIŠKUMĄ?

Valstybė, išstumta iš ekonomikos, tampa naktiniu saragu, – sako Ailisdalo (JAV) kolegijos profesorius R. Ebelingas Vilniaus Universitete surengtame susitikime su Lietuvos liberalų sąjungos nariais. Be R.E. susitikime dar dalyvavo du profesorai iš Massachuset valstijos – Aleksandras Stromas ir John Cretcheris. Nors li-

beralizmo filosofijoj nacionalizmas yra ne tikslas, o tik piemonė, tačiau istorijoj dažnai atsitinka, kad jie dažnai sukeičiami vietomis. Jo nuomone, iš dalies, deja, taip atsitiko ir Lietuvoje. Prof. R. E. mano, kad "nacionalinė laisvė Lietuvoje tapusi svarbesne už individo laisvę". "Jūs galite pralaimėti kaip tik dėl to, nes nepasiekę laisvės individui, nepasieksite ir valstybės laisvės", – teigė prof. R. Ebelingas ir pridūrė, kad jam susidaręs įspūdis, jog Lietuvoje judama iš sovietinio socializmo į tautinį socializmą.

Jis neigiamai atsiliepi apie tarpvalsybinius susitarimus dėl prekybos. "Ne valstybės reikalas aiškinti savo žmonėms, su kuo jiems prekiauti. Tai individo naudos reikalas."

Prof. A. Stromas pastebėjo, kad jie rekomendavo vyriausybei nesikišti į privatizaciją. "Mūsų planas paremtas tuo, kad kiekviena įmonė, kaip juridinis asmuo, gali būti paskelbta privačia, išleidžiant akcijas, atitinkančias jos vertę." Po to – kainų paleidimas ir konvertuojama valiuta. "Pakilus kainoms, būtų išvengta ir įmonių – monopolistų diktato, ko, atrodo, labai bijoma Lietuvoje: panašios prekės plustels iš svetur, ir atsirās konkurencija", – teigė prof. A. Stromas. Anot jo, šitaip privatizuodami priverstume ir TSRS griebtis (Nukelta į 12 psl.)

GEDULO IR VILTIES DIENA LIETUVOJE

Baisiojo birželio išvežimų 50 metų sukaktis Lietuvoje minima birželio 14 d.

Minėjimo programa prasideda birželio 13 d., gedulo ir vilties dienos išvakarėse, su parodos "Tamsiame vidurnakty nežuvę" atidarymu Valstybės muziejuje, Vilniuje. Parodoje eksponuojami ekspedicijų į tremties vietas medžiaga, nuotraukos, tremtinių ir politinių kalinių daiktai bei dviejų dailininkų, buvusių tremtinių, B. Motūzos-Matuzevičiaus ir Algimanto Čiurlionio tapybos darbų kolekcijos.

Birželio 14 d., 12:30 val. atnašaujamos iškilmingos mišios Vilniaus arkikatedroje, po kurių 16 val. naujo paminklo šventinimo iškilmės prie Naujosios Vilnios geležinkelio stoties. Iš čia pajudėjo ilgi tremtinių ešelonai, išvežantys į nežinią tūkstančius niekuo nekaltų Lietuvos žmonių.

18:30 val. sporto rūmuose Valstybinis simfoninis orkestras atlieka Dž. Verdžio "Rekviem", diriguoju G. Rinkevičiui, o tuo pačiu metu Vilniaus arkikatedroje gedulo pamaldos per kurias gieda Radijo ir televizijos choras. 21 val. Vilniaus Universiteto kieme, prie Šv. Jono bažnyčios, J. Domarskas diriguoja nacionaliniam simfoniniam orkestrui, kuris atlieka Mocarto "Rekviem".

Birželio 15 d. Kauno Dainų šlėnyje tremtinių poezijos ir dainų šventė, kurios metu įteikiamos pirmosios literatūrinės premijos už išleistą poezijos knygas.

Lietuvos vyriausybė birželio 14 d. paskelbė poilsio dieną.

(LIC)

Stasys Santvaras su žmona Ale ir sūnumi Agu anomis laimingomis dienomis

STASIO SAULĖTEKIAI IR SAULĖLEIDIS

Paskaita 1991 m. birželio 8 d. Bostone, pristatant Stasio Santvaro "Saulėleidžio sonetų" rinkinį

Bronys Raila

Ne kartą tekdavo per specialius renginius visuomenei pristatyti naujausius rašytojų ar poetų veikalus, rašyti apie tai kokiame laikraštyje ar žurnale. Ne kartą ir patys jų autoriai čia pat sėdėdavo už vadinamo garbės stalo, o jei ir negalėdavo kartu pabūti, tai ir per tolumą su jais susisiekdavau.

Taip visados būdavo, taip ir turėtų būti, – bet ne šiandien. Pirmą kartą atvykau pristatyti naujausią poe-

to knygą, kada jos autorius tikrai nebegali būti kartu su mumis, o ir kitaip su juo nesusisieksim.

Tuo atžvilgiu jau anksčiau, o ypač nuo pernai metų man pradėjo nesisiekti. Vis dažniau tenka rašyti... nekrologus. Štai pernai pasimirė mano labai artimas dvasios ir gyvenimo draugas Antanas Gustaitis, kurio joks stambesnis rašto darbas vėliau nepasirodė. Taip pat pernai, mėnesiu anksčiau, į Šventaragio slėnį iškeliavo kitas rašytojas ir ilgametis bičiulis Vytautas Alantas. Bet paskutinė ir jo kultūros filosofijai svarbi knyga apie lietuvių tautos vingius istorijoje beveik nebuvo suspėta paruošti skaitytojam, rašytojui dar gyvam tebesant. Ir štai šį pavasarį į savo dąsas išskrido ir tretysis mano gyvenimo pastoviai ištikimas draugas Stasys Santvaras. Ir tartum tyčia, jo vėliausias poezijos rinkinys taip pat buvo baigtas spausdinti vos - vos paskutinėmis jo gyvenimo valandomis.

Kaip sau norit – rašytojam tai įspėjantys ženklai. Tokių grėsmingų precedentų akivaizdoje net ir man jau iš anksto truputį neramu, kadangi kaip tik baigiu ruošti dar vieną stambesnės knygos rankraštį, kurio pagal dabar įsigalinčią tvarką

galiu nesulaukti išspausdinant...

DAUGIAU NEGU TIK POETAS

Šio pobūvio rengėjai mus sukviatė, ir man buvo uždėta maloni pareiga šiek tiek supažindinti su poeto Stasio Santvaro vėliausiaja ir turbūt paskutiniaja, neseniai parodžiusia knyga.

Kaip žinom, čia Amerikoje ir panašiai Lietuvoje Santvaras buvo visuomenei labiau pažįstamas ir spaudoje minimas ir, kiek matydavau, gal ir pats jautėsi pirmiausia ir svarbiausia, kaip lyrinis poetas – eilėraščių, arba eilių, kai kada dainų tekstų rašytojas.

Tokia opinija apie jį ir įsitvirtino. Bet aš taip niekad nemaniau ir dabar vis nesutiksiu. Nes tokia tiesa apie Santvarą būtų tik pusė tiesos, gal net mažiau negu pusė, – jeigu visu plociu pažvelgtume į jo kūrybos ir dvasinės asmenybės įnašus, jo atliktų darbų ir pėdsakų įvairovę mūsų kultūros brandinimo raidoje. Santvaro kūrybinis ir intelektualinis krūvis buvo daug įvairesnis ir platesnis, negu "tik poezija". Kad tai ne mano herezija, paminėsiu keletą faktų ir duomenų.

Štai jis – ilgametis, nuolatinis, nepavargstantis, (Nukelta į 3 psl.)

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

• BIRŽELIO MĖN 18 D. Į PARYŽIŲ, jei sąlygos leis, turi vykti Aukščiausios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis. Mes čia rašome – jei sąlygos leis, nes jis turėjo vykti ir į Lomžą, susitikti su Popiežium Jonu Pauliu II, bet dėl sovietinės kariuomenės keltų neramumų, negalėjo palikti Vilniaus.

Į Paryžių jis kviečiamas susitikti su Prancūzijos prezidentu ir naują ministere pirmininke. Prancūzijos prezidentas, kaip žinia, oficialiai remia Gorbačiovo išsilaikymą, bet Gorbačioviui nevengia pasakyti, kad jis duotų Baltijos valstybėms nepriklausomybę ir tada turėtų pašonėje tris draugiškas valstybes, negu visą laiką tris priešus.

Paryžiuje Lietuva laisvės metais turėjo pasiuntinybės rūmus. Berods, kad panašius rūmus turėjo Latvija ir Estija. Tie rūmai nežinia kokiuo pretekstu, buvo atiduoti sovietams valdyti. Dar gerai, kad jiems nebuvo atiduoti ir nuosavybės dokumentai.

Dabar jau garsiai kalbama, kad Prancūzijos vyriausybė tuos rūmus turi gražinti tikriems savininkams. Būtų gerai, kad to vizito metu tas klausimas būtų apsvarstytas.

Virš įėjimo į tuos rūmus buvo įmūrytas ir Lietuvos Vytis. Įdomu, ar ir dabar tas Vytis tebėra. Apie tai mums galėtų parašyti Paryžiaus lietuviai.

• IŠ SOVIETŲ SAJUNGOS energetikos šaltinių paaiškėjo, kad Lietuvoje nebeįsistatoma statyti naujų atominių jėgainių. Tik neaišku, ar tuo pačiu nutarimu bus palaidota ir trečioji atominės jėgainės dalis, seniai suplanuota, bet dėl Lietuvos protestų iki šiol dar nepradėta įrengti.

• BALTIJOS VALSTYBIŲ TARYBA birželio 12 d. buvo susirinkusi Taline ir svarstė visą eilę sprestinų reikalų: būsima iš Sovietų S-gos išėjimo sutartis, neteisėtas dabartinis Sovietų S-gos Baltijos valstybių atstovavimas, protestas dėl sovietinio prokuroro paskelbimas, kad patys lietuviai išprovokavo kruvinąjį sekmadienį ir kt. Visais tais klausimais ne tik pasikeista nuomonėmis, bet padaryti ir nutarimai.

• DAUG KAS TEIRAUJASI, ar sovietinė kariuomenė ir toliau Lietuvoje puola pasienio muitines ir sargybų punktus? Bent savaitė laiko tokių puolimų nebuvo, bet kariuomenės judėjimas Lietuvos teritorijoje nesumažėjęs. Tik dabar kariuomenės dalinius perkilnojant taip nedemonstruojama.

Birželio 14 d. naktį, iš Latvijos pusės vėl užpulti Germaniškų ir Saločų pasienio punktai. Tų punktų tamautojai visai terorizuoti, o Germaniško punkto namelis padegtas.

Tą naktį pulti pasienio punktai Latvijoje ir Estijoje. Lietuvos vyriausybė vėl į Maskvą pasiuntė protestą.

• KAD LIETUVOJE TARP PAČIŲ LIETUVIŲ politinė ir ekonominė trintis mažėtų ir ėjimas į pilną nepriklausomybę būtų sklandesnis, rimtai siūloma paskelbti taikos moratoriumą. Tam dauguma pritaria, tik kai kurios grupuotės nori, kad būtų išaiškinta kas kaltas dėl buvusių sprogimų Šiauliuose ir kiaušiniams apmėtymo Kėdainiuose. Dėl to pasisakyta, kad kol kas nieko nereikia kaltinti, kol lietuviškoji prokuratūra nebaigs užvesto tardymo.

• Į VILNIŲ ŠIĄ SAVAITĘ atvyko Austrijos parlamentarų grupė, tyrinėjanti politinių susigrupavimų veiklą. Prieš tai jie lankėsi Estijoje ir Latvijoje. Juos priėmė informaciniam pasikalbėjimui ir Aukščiausios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis.

• EKONOMINIAM PAGYVINIMUI, kad prasidėtų judresni santykiai su kitomis valstybėmis, Lietuvoje dabar priimtas nutarimas užsienio bankams ir įmonėms leisti Lietuvoje steigti atstovybes, joms įsikurti duoti visą galimą pagalbą, įjungiant net į Lietuvoje esamą sveikatos apsaugą.

• LIETUVOS BANKAS PRANEŠĖ, kad rublio vertėi nuolat krintant, dabar už dolerį mokama 32 rubliai. O dolerį perkant iš banko reikia mokėti 34 rublius ir 25 kapeikas. Vie nas asmuo tegali nusipirkti tik 100 dolerių.

• LIETUVOJE VĖL ATKURTI PREKYBOS, PRAMONĖS IR AMATŲ RŪMAI. Bolševikmetyje jie buvo uždaryti, kaip ryškiausias kapitalistinės sistemos pavyzdys. Vokiečių okupacijoje, Laikinoji vyriausybė juos buvo spėjusi atkurti ir okupacinė valdžia nebeuždarė tik jiems kontroliuoti buvo paskyrusi komisara.

Prekybos ir Pranomės Rūmai Kaune, Duonelaičio gatvėje, šalia Žemės Ūkio Rūmų, buvo pasistačiusi stilingą, architekto V. Landsbergio suprojektuotą pastatą. Karo metu pastatas išliko sveikas ir dabar vėl galės tarnauti senajai paskirčiai.

• PAMINĖTI LIETUVOS OKUPACIJAS, ypač žiaurius trėmimus į Sibirą, dabar Lietuvoje išleisti specialūs pašto ženklai. Jų oficiali platinimo data buvo birželio 14. Tą dieną paštuose ženklai buvo antspauduojami specialiu antspaudu.

Dirvos redakcija jau keliais atvejais iš Lietuvos yra gavusi laiškų, kurie apmokėti vien tik lietuviškai ženkla. Apie tokius pat laiškus mums praneša ir skaitytojai iš didesnių lietuvių kolonijų.

• KAS MET LIETUVOJE rengiami Poezijos pavasariai. Tai specialus dėmesys poetams ir jų kūriniais, ypač į poetų eiles įsigrupavusiems jauniems.

Šiais metais tokio Poezijos pavasario renginiai buvo

LIETUVOS REIKALAMS REIKIA LAIMĖJIMŲ IR TRYS MINUTĖS... PREZIDENTŪROJE

Antanas Dundzila

Kai šiais metais Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis su Latvijos ir Estijos ministeriais pirmininkais atsilankė Baltuose Rūmuose, štai ką matėme, girdėjome ir skaitėme:

– Prieš pat priimdamas svečius, Prezidentas Bushas, atsistojęs prieš sustatytą foto ir garso aparatūrą, viešai išgyrė Gorbačiova...

– Po pasimatymo Baltieji Rūmai pranešė, kad tai buvo šeštas Prezidento susitikimas su Pabaltijo valdžios atstovais, kad pasimatymas truko 40 minučių, kad jis įvyko Pabaltijo svečiams prašant, kad JAV tvirtai stovi už apsisprendimo teisę...

– Po pasimatymo su JAV Prezidentu Pabaltijo svečiai spaudos atstovams nieko reikšmingo negalėjo pasakyti...

– Sekančią dieną didieji laikraščiai, visai kito straipsnio rėmuose, paminėjo ir trijų Pabaltijo valdžios vyrų susitikimą su Bushu...

Tie patys laikraščiai suminėjo, kad Prezidentas Landsbergis prašęs Bushą sudaryti galimybę pabaltiečiams dalyvauti planuojamuose Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Tarybos (Conference on Security and Cooperation in Europe, CSCE) posėdžiuose. Kaip jau anksčiau DIRVOJE rašėme, į tai Bushas Landsbergiui atsakė, kad apie tai norėsiąs pirmiau pasikalbėti su Gorbačiovu...

Čia suminėti duomenys kelia daug rūpesčių. Šiuo kartu pasvarstykime du iš jų.

Pirma. Valstybės pareigūnų susitikimai paprastai būna dvejopi: informacinio pobūdžio arba pasitarimų-sprendimų pobūdžio. Informacinio pobūdžio pasitarimai yra savaime aiškūs: aukšti pareigūnai susitinka, pasikeičia nuomonėmis, konsultuojasi ir susitikimą užbaigia kokiu nors bendru pareiškimu. Pasitarimų-sprendimų pobūdžio susitikimai dar pasižymi kokiu nors konkrečiu rezultatu ar sutartimi, bent bendros nuomonės komunikatu.

Yra aišku, kad tos būsimos sutartys, tie bendri komunikatai yra paruošiami iš anksto. Jei susitikimas yra reikšmingas ir abiem pusėm naudingas, jie yra bendri. Tai lyg puošmena, kad susitikimas neįvyko veltui.

vykdomi gegužės 23-26 dienomis. Kaip ir kiekvienais metais į poezijos skaitymą buvo įsijungę ir vyresnieji poetai. Šiomet daugiau dėmesio buvo skirta Kauno, Vilkaviškio, Jonavos, Zarasų, Radviliškio, Trakų, Vievio ir Elektrėnų rajonams.

Štai, 1990 vasarą savo atvykimu šiaip jau Washing toną užkerėjusiam Gorbačioviui, nepavyko su Bushu susitarti esminiuose nusigin klavimo reikaluose. Tada, vardan norimos parodyti draugystės, pasirašyta visai nereikšminga oro transporto tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos praplėtimo sutartis (į ją vėliau, gaila, buvo įvelti ir lietuviai, DIRVA, Nr. 20-23). Arba kai Izraelis per tempia JAV kantrybės stygą, susitinka šių valstybių pareigūnai ir "aiškiai, atvirai išsikalba", bendrą pareiškimą spaudai padaro. Vienaip ar kitaip, abi šalys pasirodo "laimėtojoms" – bent paprastomis akimis žiūrint, ką nors atsiekę.

"Laimėjimo" aureolė yra svarbi tiek tarptautinio lygio politikui, tiek suinteresuotam kraštui. Tik ypatingom aplinkybėm, pvz., karą pralaimėjęs Irako Huseinas, gali išsilaikyti valdžioje, beprotiškai savo šalį sunaikinęs. "Laiminčio" skraistė yra svarbi kiekvienam. Ji yra ypač svarbi šiuo metu Vytautui Landsbergiui ir Lietuvai.

Šio svarstymo išvada yra tokia. Nesitikint ką nors šita prasme "laimėti", nėra ko mums ieškoti susitikimų su Bush. Tada geriau darbuotis užkulisiuose, geriau darbuotis kitokio lygio ar kitokios plotmės (pvz., visuomenės organizacijos, Kongresas, Valstybės Departamentas) ėjimais. Gi aukštiesiems valstybės pareigūnams einant į susitikimus, yra būtina paruošti dirvą bent minimaliniai mandagiam jų priėmimui ir bendram pareiškimui, kuris iš Baltųjų Rūmų krūmų nešvirktų šaltu ar net drumzlinu vandeniu ant Lietuvos reikalų.

Antra. Paskaičius Baltųjų Rūmų paskelbtą statistiką apie tuos šešis pasimatymus, 40 minučių trukusią audienciją ir t.t., apkarto burna. Kaip neįprastai bandoma sovietams įtikti, visą apsilankymo reikalą susmulkinti! Po to pagalvojau, kad jau taip rankos pirštais (taip kitko, tai nauja Busho komunikacijos forma, siūlyta užtikrinant JAV Viceprezidento kompetetingumą eiti savo pareigas!) ir minutėmis skaičiuoti Pabaltijo vals

tybių pareigūnų vizitus Baltuose Rūmuose gal nėra tikslu. Deja, teko išgirsti nuomonių apie šį kartėlį iš labai patyrusių, kompetetingų asmenų. Tad, mieli DIRVOS skaitytojai, štai, trumpa aritmetikos analizė:

Iš minėtų šešių, atsilankymų Baltuose Rūmuose lietuviams tenka trys: 1990 K. Prunskienė, po jos V. Landsbergis, o 1991 vėl V. Landsbergis. Skamba visai neblogai, ypač jei nekreipsime dėmesio, kad Lietuvos Ministerė Pirmininkė buvo įžeista, "sugedus" Baltųjų Rūmų vartams.

Gi tos 1991 gegužės 8 d. gautos 40 minučių matematiškai yra skaičiuotinos taip: Dalyvavo trys Pabaltijo pareigūnai, tad kiekvienam teko vidutiniškai po 13 minučių ir 20 sekundžių. Daleiskime, kad pusę laiko kalbėjo Bushas, o pusę laiko – svetys; išeina 6 minutės ir apie 40 sekundžių svečiui. Kalbėtasi per vertėjus... Tad vėl pusę to laiko, tik 3 minutės ir 20 sekundžių, tegalime skirti svečiui.

Mieli skaitytojai! Pasiimkite laikrodį ir pažiūrėkite, kiek ir šito straipsnio galėsite aiškiai, balsu perskaityti per tris su puse minutes... Perskaite, pagalvokite: – Tiek laiko turėjo Lietuvos Prezidentas Landsbergis sovietų smaigiamos Lietuvos reikalams su JAV Prezidentu Bushu.

Aišku, tokia aritmetika gali privesti prie reductio ad absurdum, ji gali siekti klaidinti. Vytautas Landsbergis gal gavo ne tris su puse, bet gal net penkias minutes... Šis išskaičiavimas parodo daug karčios tiesos. Skaičiavimas yra išvestas iš Baltųjų Rūmų labai neįprastai paskelbtos statistikos!

Apie susitikimą žinantieji teigia, kad Vytautas Landsbergis, pasisveikinęs su Bushu, tuoj pat pasiteiravo apie pastarojo sveikatą. Tai buvo ypač gražus žestas, labai tinkamas tam momentui. Aišku, tas žestas kainavo apie 35 sekundes Lietuvai brangaus laiko...

MĖSOS PRODUKTAI

aukščiausios kokybės

pristatomi į namus

LIETUVOJE: medžioklinės dešrelės, palendvica, dešros ir kt. \$95.–

Mažesnis siuntinys \$68.–

TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629.

1-312-436-7772

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: BALYS GAIDŽIŪNAS
DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$25.00 • Single copy 60 cents.
Prenumerata metams \$25.00, pusui metų \$15.00 • Atskrido numerio kaina 60 centų •
Straipsniai pasirašyti pavardėmis ar inicialais, nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinami straipsniai grąžinami tik autoriams prašant. • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

STIPRINKIM GERŲ BENDRADARBIŲ FONDA

Kiek jaučiu, turbūt ir bal suodami visi sutartume, kad kiekvienam laikraščiu, ne išskiriant nė Dirvos, visada reikia atsinaujinimo. Per ilgą laiką, nuolatinė kasdienybė pavargstama, pradeda ma ko tai naujo ilgtis, o to negavus, pradedam reikšti ir nepasitenkinimą. Sakoma, kad ir labai gera lingvojama kėdė pradeda spausti, kuri anksčiau nespaudė. Vienam, mums atsiustam laiške skaičiau, kad vienas ir geriausias redaktorius, be gerų bendradarbių talkos, gero laikraščio nepadarys.

Taigi reikia, visą laiką reikia, naujų gerų bendradarbių. Reikia jų ieškoti, reikia jų susirasti ir skaitytojui padovanoti. Tegul jis taiklesniu sakiniu, jautriau ir giliau perduoda, ką jis mokslu, patirtim ir stebėjimu yra susikrovęs. Tegul jis į mūsų tarpą neša šių laikų šviesą, kuri mus iš sustingimo judintų, jungtų ir stiprintų.

Jau aną kartą buvau užsiminęs, kad to siekiant, reikės ir piniginių talkos. Tokios, kad ir nedidelės talkos, kuri rašančiajam, ypač gyvenant tėvynėje ne išmalda būtų, bet nors jo pašto ženklus apmokėtų, ir esant nesuvaldomai infliacijai, nors kiek ir kasdieninio pusryčio kavą kiek pasaldintų. Šiuo atveju dar nereikia šimtų, reikia dolerio, penkinės ar ir dešimtinės.

Kada buvom pradėję kalbėti apie tų naujų, gerų bendradarbių ieškojimą, mums į talką tuoj atėjo:

Leonas Kriaučiūnas iš Lemont, su \$200, Rūta Sakienė iš Los Angeles su \$100, Vytautas ir Aldona Mauručiai iš Kirtland – \$25, Balys Gaidžiūnas iš Mentor – \$25, Saulius Šimoliūnas iš Detroito \$50, Bronė Miklius iš St. Petersburg – \$25.00, Ignas Verbyla iš Clevelando – \$20.00, St. Petersburghe vykusio susirinkimo – \$ 60.00 auka, ir Rokas Petkevičius, iš Lewiston – \$25.00. Jie visi su-

dėjo \$530.00. Tai gera pradžia. O išlaidų iki šiol pada ryta tik \$50.00, bet naujų bendradarbių reikalas jau ge rokai pajudintas.

Fondo pajamas, kaip ir visas kitas, tvarko Vilties Draugijos valdyba. Tik čia toks skirtumas, kad pinigai dedami į atskirą sąskaitą ir Dirvos redaktorius turi privilegiją Vilties Valdybai pasiūlyti kam ir kiek reikia išmokėti už gerą Dirvoje bendradarbiavimą.

Gal kai kas norėtų paklausti: o kiek gi reikia surinkti, kad tas norimas fondas būtų paveiklus. Atsakymas gal būtų geriausias, kurį naudoja patys trutingiausi žmonės: "Kiek tik galima daugiau." Geri prekybininkai gal atsakytų: "Kiek turėsime pinigų, tiek ir pirksim gerų prekių". O mes tur būt pasitenkinsim tik tokiu pasakymu: "Kai pajusim, kad yra geras bendradarbis, tuoj ir bandysim jį į Dirvos bendradarbių šeimą įtraukti".

Gerų bendradarbių ieškoti padėkite visi. Mūsų skaitytojų šeima, kad ir negarsi tūkstančiais, bet išsidėsčiusi po visas šio krašto lietuvių kolonijas. Ji skaitytojais garsi ir beveik po viso pasaulio kraštus. Todėl mažai sau jėgų pačioje Dirvoje dirbančių, negali visko žinoti, kur išaugo ir subrendo nauja, verta dėmesio jėga. Pakalbinkit ją arba mums praneškite adresą.

Bandysim susirūti, o jums už talką padėkosim.

Atrodo, kad ką mes norėjom skaitytojams tuo reikalu šį kartą pasakyti, būsim ir pasakę. Dabar mums belieka laukti didesnės talkos. Talkos pačių skaitytojų naudai. O kai ateis kokia piniginių auka tam būsimam Gerų Bendradarbių Fondui, ją skelbsim Dirvos 12-tam puslapyje, kur yra nuolatinis skyrius "Ivykių kronika".

Būsime dėkingi už bet kokį Jūsų atsiliepimą.

B.G.

Anksčiau, 1974 metais, S. Santvaras apkabinęs savo būsimo nekroplogo autorių Bronį Railą iš Los Angeles. Ant sienos dail. Viktoro Vizgirdos tapytas poeto portretas.

STASIO SAULĖTEKIAI IR SAULĖLEIDIS

(Atkelta iš 1 psl.)

ypač nedėkingais išeivystės metais, vis toks švelnus ir pozityvus žurnalistas, ar laikraštininkas (ką pirmiausia pabrėžiu, nes tai arčiausia prie mano paties amato ir mėgiamos profesijos).

O kiek buvo paskelbta laikraščiuose ir žurnaluose, literatūros istorijos veikaluose, antologijose, jo redaguotame poeto Fausto Kiršos raštų "Palikime", ypač muzikinio gyvenimo kritinių reportažų, koncertų ir knygų recenzijų, meno renginių apžvalgų, o ir šiaip straipsnių, esai, atsiminimų iškarpių, puikių trumpų eskizų apie mūsų kompozitorius, dainininkus, teatro darbuotojus – spaudoje ar Lietuvių Enciklopedijoje! Jei tai būtų surinkta, tinkamai suskirstyta, suredaguota, susidarytų ne vienas stambus tomas išliekančios vertės liudijimų ir paveikslų mūsų tautos dvasinei ir kultūrinei istorijai. O šiandien to niekas akivaizdžiai nebematoma, daugumas gal ir užmiršom, ko būta ir atrodo, "kaip nebūta". O b ū t a!

Kita Stasio Santvaro kūrybinio darbo sritis, sakyčiau, dar platesnė ir labai reikšminga kokybiškai – tik dar sunkiau matoma ar ir nė kiek nepastebima, tai jo neįkainojamos vertės inai, tiesiog lobis daugelio pasaulinių operų kalbos kvalifikuotam sulietuvinimui. Tai jo atlikti didžiųjų operų libretų vertimai (Lietuvoje ir vėliau Amerikoje), arba kitų silpnųjų vertėjų tekstų patobulinimai, revizijos, išvis mūsų daunuojamosios kalbos stiliaus, kultūros, net paprasčiausios muzikinės frazeologijos išstobulinimas. Taip pat daugelio kitų mažesnių kitakalbių muzikinių tekstų vertimai. Pagaliau –

jo paties parašyti originalūs libretai: Priesaika, Pagirėnai, Eglė žalčių karalienė, Dana, dvi kantatos ir kt.

Vilniaus ir Kauno muzikiniai teatrai, didieji ansambliai ir chorai Lietuvoje galbūt šioje srityje yra dabar išauginę naujų talentų, bet nepriklausomybės metais ir vėliau Santvaras buvo pats kvalifikuočiausias to meno puoselėtojas, nes ir poetas, ir muzikas, ir profesionaliai išlavintas operos solistas, taigi galėjęs savo itin ver-

tingais inais pakelti mūsų operinių ir šiaip dainų tekstų lygį ir kultūrą. Daugumas klausytojų ir žiūrovų to nepastebėdavo, neatkreipdavo dėmesio, ar nė nesugebėjo įvertinti. Drįstu taip liudyti, nes tiek, tegu ir negabiai, mokiausi muzikos ir dainavimo, draugams neretai išversdavau populiarių svetimtautiškų romansų, dainų ar ir iš operos koki gabalėlį, profesoriaus parinktą studentam pasilavinti. Tad žinau iš praktikos, ką reiškia dainininkui geras tekstas. Stasys ne kartą, man atvykus Bostonan ar jam į Los Angeles, yra tokius pavyzdžius pats pademonstravęs. Pasako jis italų operos vertimo porą eilučių. Vertimas neblogas, tikslus, teisinga gramatika, bet paklausyk, kaip čia netinka kai kurie skiemenys, ypač kai kurių raidžių garsai aukštom natom tenorui ar sopranui, – sunku išdainuoti, blogai skamba, vargina stygas. Ir tada Stasys uždainuodavo to paties teksto pataisytą variantą, kur garsai ir raidės jo pritaikyti aukštom natom, suskamba puikiai, lengva dainininkui, malonu klausytojui. Tai reta specialybė, kuriai reikalingas trigubas talentas: vertėjo poeto, muziko ir dainininko. Stasys turėjo visus tris...

(Bus daugiau)

KAS YRA APPLE, BALTIKA, IR KITOS, MAŽAI KAM ŽINOMOS ORGANIZACIJOS

Nuostabu, kiek daug žmonių nežino apie vidurinėsios ir jaunosios kartos (dauguma profesionalų), darbus, prisiglaudusius prie Lietuvių Bendruomenės. O jie dirba daug! Sutelkė švietimo srities profesionalus į APPLE (American Professional Partnership for Lithuanian Education). Ši draugija į savo eiles kviečia ne vien mokytojus, mokyklų psichologus ar universitetų dėstytojus, bet ir kitų profesijų žmones, prijauniančius lietuviškam švietimui, ir jį remiančius. Šiai organizacijai priklauso ne vien lietuviai. Šią vasarą draugija kviečia savanorius važiuoti Lietuvon, ten padirbėti su Lietuvos mokytojais ir juos plačiau supažindinti su vakarų naujausiomis sistemomis (pvz. atsilikusių vaikų mokymas).

BALTIKA – Brown universiteto (Rhode Island) studentų grupė dirbanti Lietuvai. Kaip ir ką dirba – rašoma žurnale "Bridges". Šis žurnalas vardu "Tiltas" tarsi jungia Ameriką ir Lietuvą. Tai Amerikos Lietu-

vių Bendruomenės žurnalas anglų kalboje, apimantis po litiką, mokslą, duodantis žinių apie įvairių, naujai sukurtytų organizacijų veiklą, tikslus, užsimojimus.

Kiek iš mūsų žinome apie SCOLA? (Satellite Communications for Learning). Tai televizijos programa iš Creighton universiteto (Omaha, Nebraska), transliuojama antradieniais ir ketvirtadieniais 5:30 po pietų (EST).

Siūlau visiems, besidomintiems Lietuvos reikalais, šį mėnesinį žurnalą "Bridges" užsisakyti. Ypatingai prenumeruokime savo vaikams ir anūkam, kuriems lietuviškai jau sunku suprasti ir skaityti. "Bridges" šiuo metu redaguoja Juozas Arlauskas. Prenumerata metams yra 12 dolerių. Prenumeratas siųskite: Bridges P.O. Box 3050 Worcester, Mass 01613 -3050

Birutė Koziciene

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

ŽMONĖS MIRŠTA, DARBAI IŠLIEKA

STASIO SANTVARA "SAULĖLEIDŽIO SONETŲ"
SUTIKTUVĖS BOSTONE
Petras Viščinis

Mūsų organizacijos kar-
tais pakelia savo narius ar
kitus asmenis garbės nariais
už jų nuopelnus organizaci-
joms, plačiai visuomenei
ar visai tautai. Bet dažnai

gos garbės nariu. Kai jis,
sunkiai sirgdamas, ryžosi
išleisti naują savo poezijos
rinkinį, Juozo Rentelio vado
vaujamas Bostono skyrius
atskubėjo to sumanymo

Bronys Raila kalba Stasio Santvaro "Saulėleidžio sonetų"
sutiktuvėse birželio 8 d. S. Bostone, MA. Juozo Rentelio nuotr.

tas garbės pareiškimas pasi-
baigia jo priėmimu ir paskel-
bimu. Tik retais atvejais to-
liau rūpinamasi garbės na-
riais, rodoma jiems pagarba,
į kurią jie pakelti, kaip tai
ištikrųjų turėtų būti.

įvykdymui stambia finansi-
ne parama.

Balandžio 12 d. Stasiui
Santvarui po ilgos ir sun-
kios ligos mirus, tas skyrius
vėl įsijungė į jo našlės skaus-
mą ir rūpesčius ne tik mora-

Zita Krukonienė, Stasio Santvaro "Saulėleidžio sonetų"
sutiktuvų programos vedėja – 1991 m. birželio 8 d. So.
Bostone, MA. Juozo Rentelio nuotr.

AL Tautinės Sąjungos
Bostono skyrius sudarė gra-
žų pavyzdį, kaip reikia savo
garbės narius remti ir iškel-
ti, kad jiems suteikti titulai
neliktų tuščiais, o turėtų ga-
limai didesnę poveikį visai
lietuvių visuomenei. Prieš
daugelį metų to skyriaus gar-
bės nariu buvo pakeltas ra-
šytojas Stasys Santvaras, ku-
ris permąstė Bostono įvykusiame
AL Tautinės Sąjungos seime išrinktas visos sąjun-

liška, bet ir konkrečių su-
tvarkymu kai kurių reikalų,
susijusių su mirusiojo laido-
tuvėmis. O pagaliau jau po
Stasio Santvaro mirties pasi-
rodžius jo "Saulėleidžio so-
netams", skyrius surengė to
leidinio sutiktuves. Jos įvy-
ko birželio 8 d. So. Bostono
Lietuvių Piliečių d-jos salė-
je So. Bostone, MA. Sutik-
tuvės suorganizuotos forma
Kultūrinių subatvakarių, ku-
rių vienu iš iniciatorių ir pro-

gramos atlikėjų ilgus metus
buvo Stasys Santvaras. Kar-
štą birželio dieną į sutik-
tuves atsilankė virš 100 Bos-
tono ir apylinkės lietuvių,
jose paskleista apie 50 eg-
zempliorių naujai išleistos
knygos.

"Saulėleidžio sonetų" su-
tiktuvės atidarė skyriaus pir-
mininkas Juozas Rentelis,
jų programą paruošė ir pra-
vedė Zita Krukonienė. Į pro-
gramą įėjo paskaita apie Sta-
sį Santvarą, jo asmenybę,
veiklą ir kūrybą, ištraukų iš
"Saulėleidžio sonetų" skaity-
mas ir skaidrių iš Stasio
Santvaro gyvenimo rody-
mas.

Visa programa vyko fo-
ne kuklios, gal net perkuk-
lios Stasio Santvaro foto-
grafijos, papuoštos tautine
juosta ir raudonomis rožė-
mis bei kitų gėlių žiedais.
Nuo jaunystės dienų artimas
Stasio Santvaro bičiulis Bro-
nys Raila iš Los Angeles sa-
vo paskaitoje vaizdžiai, da-
lykiškai, šiltai apibūdino
Stasį Santvarą, kaip Lietu-
vos laisvės kovų savanorį,
Klaipėdos sukilimo dalyvį,
poetą, dramaturgą, spalvin-
gą ir gilų žurnalistą, pasau-
linių operų libretų vertėją,
originalių lietuviškų operų
libretų kūrėją, Patriotinių
kantatų tekstų autorių, pla-
čiau sustodamas prie "Saulė-
leidžio sonetų" ir išryškinda-
mas juos (Bronio Railos pas-
kaita spausdinama atskirai –
Red.)

Turtingos, gerai išbalan-
suotos paskaitos lyg iliustraciją
sudarė ištraukų iš
"Saulėleidžio sonetų" skaity-
mas, kurį aiškiai atliko vidu-
riniosios kartos atstovai: Gi-
ta Kupčinskienė, Zita Kru-
konienė, Dalia Stundžaitė ir
Aidas Kupčinskas. Šis poe-
zijos montažas užskleistas
etnografinio ansamblio "So-
dauto" su kanklių palyda at-
likta daina. O filminio Antano
Kulbio meniškai paruoštos
skaidrės atskleidė kai kuriuos
Stasio Santvaro gyvenimo
momentus. Tai labai tiko
programos užbai-

Stasio Santvaro fotografija tarp lietuviškų juostų ir gėlių.
Priekyje ištraukų iš "Saulėleidžio sonetų" atlikėjos: Gita
Kupčinskienė, Aidą Kupčinską ir Dalia Stundžaitę.
Juozo Rentelio nuotr.

gimui. Išpūdingas buvo ro-
domos skaidrėmis vaizdų
laispniškas iškilimas ir blė-
simas.

Renginio programa –
kruopščiai sudaryta, tvar-
kingai ir sklandžiai praves-
ta. Jos įtakoje iš kuklios
Stasio Santvaro fotografijos
scenoje iškilo prieš dalyvių
akis gyvas Stasys Santva-
ras, o ausyse skambėjo Bro-
nio Railos paskaitos žo-
džiai: "Tu ... mus palikai,
bet Tavo prisiminimas ir
paliktieji kūrybos turtai ne-
greit, gal niekad neužges..."

Tokioje nuotaikoje jaut-
riai salėje nuaidėjo našlės
Alės Santvarienės gilūs pa-
dėkos žodžiai visiems
tiems, kurie vienu ar kitu
būdu prisidėjo prie "Saulė-
leidžio sonetų" išleidimo ir
jų sutiktuvų suorganizavi-
mo, o taip pat tiems, kurie į
sutiktuves atsilankė ir jose
apsirūpino paskutiniu Stasio
Santvaro poezijos rinkiniu.
Gyvam esant, autoriui nete-
ko šio leidinio sulaukti, bet
pirmasis jo egzempliorius
spėjo pasiekti autorių bent
karste. Jis palaidotas drau-
ge su autoriumi...

Jeigu "Saulėleidžio sonetų"
sutiktuvėmis pavyktų Bos-
tone atgaivinti Kultūrinių
subatvakarių, kaip tai nori-

ma padaryti, tai dar vienu
būdu būtų sustiprinta pagar-
ba AL Tautinės Sąjungos ir
jos Bostono skyriaus garbės
nariui Stasiui Santvarui, ku-
ris savo veikla ir kūryba pa-
liko gilius pėdsakus įvairiuose
mūsų tautinio gyvenimo
baruose.

JAV LB PETICIJA PREZIDENTUI G. BUSHUI

JAV LB Krašto valdy-
bos Visuomeninių reikalų
taryba paruošė peticiją JAV
prezidentui George Bush,
kad jis suteiktų diplomatinę
pripažinimą demokratiškai
Lietuvos Respublikos vado-
vybei, kad pasmerktų sovie-
tų vykdomus karinius veiks-
mus ir žudymus Lietuvos
teritorijoje ir pasienio kon-
trolės punktuose, kad sulai-
kytų JAV ekonominę pagal-
bą SSSR, kol nebus išvesti
OMON kariniai daliniai iš
Lietuvos ir sugrąžinta Lie-
tuvos televizija bei kiti už-
grobiti pastatai.

Ar Tavo kaimynas skaito
Dirvą? Jei neskaito, pasirū-
pink, kad skaitytų.

Stasio Santvaro "Saulėleidžio sonetų" sutiktuvėse birželio 8 d. So. Bostone, MA. poeziją skaito
Dalia Stundžaitė, o dainuoja "Sodauto" ansamblis: Valė Čepienė, Gita Kupčinskienė, Zita Krukonienė,
Kvegeraitė, Gintaras Čepas ir Aidą Kupčinską (prie kanklių). Juozo Rentelio nuotr.

NAUJI ALGIO TRAKIO IR TAKSIUKO ŠLEIVIO NUOTYKIAI

Kazimieras Barėnas

Darbštūs ir talentingi rašyto žmonės ne vienas sugeba ir moka, sakysim, rašyti romanus ir eilėraščius, o gal ir dramas. Tokių ir svetur turi me ne vieną ir jų tie sugebėjimai ir čia ir ten reikštis, ro dos, nieko nestebina, tarytum taip ir reikia. Turbūt taip pat nėra ko stebėtis, jei žmogus rašo knygas, kurios gal būtų priskirtinos greičiau mokslinei sričiai ar žurnalizmui, ir, žiūrėk pasirodo su puošnia knyguite vaikams.

Algirdas Gustaitis būtų iš tokių, kurie rašo ne romanus ar eilėraščius, bet kitokio pabūdžio knygas ir taip pat vaikams. Turiu galvoje ne tik jo kelionių knygas, bet ir tą stambiają "Tikroji Lietuva" ir didžiųjų didžiausią karo metų dienoraštį "Karas braukia kruviną ašarą", ir, va, tas didelio formato, toli gražu iki storumo ir dailininkų iliustruotas knygučių apie Trakį ir maždaug geresnį protą negu vidutinis žmogus turinti šuniuką Šleivį.

Tiesa, reikia prisiminti, kad jis savo plunksną yra panaudojęs ir apsakymams rašyti, tačiau tie proziniai kūriniai jo darbų krūvoje sėdaro nelabai žymią vietą. O apie Trakį ir Šleivį jis vieną po kitos kas kelinti metai pristato mažajam skaitytojui štai šikart jau šeštą, kuri šikart pavadinta ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS ŠLEIVYS PLAUKIA UPĖMIS, dar ir kokiomis upėmis – ogi Lietuvos!

Dideli 28 puslapiai, ir kiekviename jų po dailininkės Juttos-Jūros Gustaitienės didelę, pasakojimą vaizdu išreiškiančią spalvotą iliustraciją. Knygutės kas kart vis kito dailininko iliustracijos, vis kitas stilius ir skaitytojėliams tai vis naujiena. Šikart arčiausiai autoriaus esanti dailininkė parodė savo sugebėjimus sukurti savitus žvėrelius, paukščius ir praplauktų vietų vaizdus, žinoma, ir (pagrindinius herojus, ir jų baidarę, ir kai kurių darbų scenas.

Ir leidėjas rimtas: JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo Taryba, kuri atsidėjusi rūpinasi viso to krašto lietuviukų švietimu, o leidiniais, be abejo, aprūpina ir kitų žemynų mokyklas ir tėvus, kurie dar nori, kad jų

jaunoji karta neatitoltų nuo lietuvių ir neišaugtų net tėvų kalbos nemokančiais amerikiečiais, australais, anglais, pranzūzais ar vokiečiais.

Na, gerai, su kokiais nuotykiiais šį kart tie du neramūs sutvėrimai susiduria? Ogi šiek tiek paplaukia, ir ežys pasiprašo nugabenti jį, kur už upės yra sveikazolių, nes jis blogai miega ir blogi sapnai jį kankina. Prisiprašo kiškis, kuriam nusibodo vienos rūšies dobilai, paskui gaidys, kuris nori pabėgti nuo galimos mirties, voveraitė, kuri neberanda gilių ir riešutų. Kelionę sutrukdo bebrai, kurie pastatė užtvanką.

Ak, tų nuotykių daug, bet visos kliūtys nugalimos, ir kelionė pasibaigia laimingu susitikimu su Lietuvos upių ir ežerų valdovu Giliiniu. Aprašymai trumpi, daug dialogų, netrūksta ir humoro, taigi skaityti turėtų būti nenuobodu.

Rašydamas apie knygas, dabar jau atpratinau save nebeužsiminti, ar pavyzdin-ga kalba, ar korektūros klaidų neklibžda. Atpratinau, nes rašymas apie tokius dalykus, atrodo, beprasmis: niekam dėl to nei šilta, nei šalta – niekas nekrepia į tai dėmesio. Bet kai ši puošni knygutė skirta lietuvių vaikeliukams, gal ir reikėtų užsiminti, kas čia negera, ypač kad ir leidėjas yra labai atsa-kinga institucija. Tai argi galima tiems vaikeliukams išleisti knygutę ir nepataisyti "atydžiai" į "atidžiai"? Ar ba išmokti ir sakyti: "Dėkoju už gražius paklausimus"? Arba: "Jų man reikia akių sustiprinimui ir klausos pagerinimui"? Ar rašyti "tris kart" ar "du kart"? Visi tie gražūs paklausimai, akių sustiprinimai ir klausos pagerinimai neperšami vaikeliukams, jei norima, kad jie negadintų gimtosios kalbos.

Būtų tų priekaištų ir daugiau. Štai kad ir bėda dėl netinkamo linksnio sakinyje "neuždegtų sausą žolę, šakute ir gal medžius ir mišką". Čia juk verkiama reikia kilmininko. O, priešingai, sakinyje "Kuriems galams jums prisireikė bulvių kepti?" juk turėtų būti galininkas... bulves. Vaikams bus neaišku, kuris gi iš tikro žodis geras: sielius ar sielis, jei abu naudojami.

Vidas Petkevičius ir Dalia Storyk Dédé Vania vaidinime The Joyce theatre Lincoln Centre (Žiūrėk skelbimą 8 psl.)

Yra ir korektūros klaidų. Tų vargšų kablelių vis bent po vieną pritrūksta ir pritrūksta, kai reikia išskirti šauksmininką (vis: vovere, voveryte kas tau..., ei, pelėdos ką jūs čia darote!) arba sudedamojo sujungimo sakinius.

Bet užteks knebinėtis: Bus ir mažiesiems skaitytojams ir tokiems jau smarkiai paaugusiems, kaip ir aš, daug maloniau, jei būsimosiose Algirdo Gustaičio ar kitų autorių knygutėse kalba, žodžių rašyba ir skyryba bus dailiai apvalyta.

ANTANAS POŠKA IR JO "REQUIEM"

Kazys Januta

"Requiem" – maža, 140 psl., Antano Poškos kūrybos knygutė. Išleido "Vaga" 1989 m. Vilniuje. Autorius aiškina: "Lotyniškas žodis Requiem reiškia ramybę, nebegrįžimą į praeitį, poilsį. Aš savo Requiem sukūriau Šiaurės Taigoje, alkanams vilkams staigiant, Šiaurės pašvaistei žaižaruojant, angliuku ant beržo tošies atplaišų žymėjau sugrįžusias mane aplankyti pergyventas dienas – jų džiaugsmus ir klaidas..."

Lietuvių enciklopedijoje rašoma, jog Antanas Poška (Paškevičius) gimė 1903 m. Studijavo Lietuvos universitete. Reiškėsi varpininku ir esperantininku veikla. Keliavo po Lietuvą, aprašinėjo išpūdžius. 1926 m. su M. Šalčium iškeliavo į pasaulį. Indijoje išsiskyrė, ten A. Poška likęs studijavo sanskritą. 1936 m. grįžo į

Lietuvą, vertėsi žurnalistika.

Mažoji lietuvių tarybinė enciklopedija, išleista 1968 m. Vilniuje, plačiau rašo apie Antaną Pošką. Išvardina jo keliones ir raštus. Pasakutinė Lietuvoje jo darbovietė ir darbas trumpai aptariami: 1940-41 m. buvo Lietuvos TSR Švietimo liaudies komisariato darbuotojas. Eilę metų tarybinė enciklopedija nutylėjusi, nušoka į 1949 ir 1958 metus, paminėdama, jog Poška dirbo vid. Azijos tarybinių respublikų kraštotyros muziejuose, dalyvavo archeologinėse ekspedicijose, nuo 1959 m. gyvena Vilniuje.

Tarybinės enciklopedijos ir 1969 m. bostoniškos enciklopedijos papildymų tomo kai kurios A. Poškos biografinės žinios sutinka. Tarybinė enciklopedija nieko neparašė, kur buvo, ką Poška veikė po 1941 m. iki 1949

m., taip tad ir bostoniškoje enciklopedijoje tykla apie tą laikotarpį. Dalį tos spragos užpildo A. Poška 1989 m. "Requiem" knygos įžangoje. "Kaip ir kada šios jogiškos mintys grįžo iš praeties gyvenimo chaoso? Tai analizavimas paties savęs", rašo Poška ir toliau dėsto:

"1946 m. švietimo liaudies komisaras J. Žiugžda įsakė iš visų respublikos bibliotekų atrinkti "buržuaziais laikais" išleistas knygas ir atiduoti popieriaus fabrikui.

Aš kaip Bibliotekų skyriaus viršininkas susiginčijau su J. Žiugžda ir atsiskaitau tai vykdyti.

Rytojaus dieną pakeliui į darbą mane suėmė. Keturis mėnesius tardė, reikalaudami prisipažinti esant anglų Intelligence Service agentu.

Išvežė į šiaurės lagerius, o vėliau į Komiją miško darbus. Būdamas visiškai nusilpęs, tepajėgiau kirtėjams tepti žibalu sakais aplipusius pjūklus.

Nebegalėdamas pakęsti amžinų rietenų, radau urvą – duobę ir ten iširengiau gultą. Iš sutaupyto žibalo pasidariau lemputę, prisklojau samanų ir ant tošies atplaišų pradėjau rašinėti.

Pasąskendavau jogiškose nirvanose... Į gyvenimą pažvelgiau chaotiškai, diktuo-jamas momento ir tošėlės talpos.

Bet ar visi galės suprasti tuos minties blykstelėjimus, aiškas priešingybes ir nebe-pakartojamas mintis?

Tai minčių ir nuotaikų simfonija".

Leidėjai šitaip aptaria A. Poškos kūrybą: "Žinomo keliautojo, antropologo (g. 1903) knyga, parašyta 1947 m. Šiaurės Taigoje. Tai ne konkretūs tremtinio gyvenimo piešiniai, o dvasinių aki- (Nukelta į 6 pusl.)

KARGO Į LIETUVĄ!

Drabužiai, maistas, vaistai
MUITO NĖRA, KIEKIS NERIBOTAS
Pristatome į namus pigiausiomis kainomis.
Siuntinius mums siųskite paštu arba UPS.
RŪKYTOS MĖSOS GAMINIAI
su pristatymu į namus 22 svarai – tik \$ 80
ATLANTA IMPORT – EXPORT
2719 W. 71 th St. Chicago IL 60629
(312) 434-2121

(24-32)

UŽ GIMTĄ PALAUKE

Antanas Paulavičius

Prasidėjo tardymas. Mane neštuvais nugabeno į tardytojo kabinetą. Jau žinau, ką per pirmąjį tardymą išlauš, tas ir bus išlaužta. Paskui kalinys užsigrūdina. Už stalo sėdėjo rūstus, pasipūtęs kapitonas. Pradėjo mane tardyti. Klausinėja, šūkauja, pašoka nuo kėdės, pribėga prie neštuvų ir pradeda spardyti iš apačios į sužeistą koją. O aš lengvutis lengvutis — kaip zuikis šokinėju į viršų. Paskui nusitveria šautuvą ir jau šaus. Nebijau. Viešpatie, kad tik greičiau nušautų, kad baigtųsi šita kankynė. „Gerai, — jeigu mirties nebijai, sugalvosim, kas tave tikrai išgašdins, — kalba tardytojas, — ar girdėjai apie bolševikų kankinimus tardymo metu?“ „Girdėjau“.

Kapitonas: „Ar skaitei knygas, kuriose aprašyti kankinimai?“

Aš: „Skaičiau“.

Kapitonas: „Ar skaitei, kaip į verdantį vandenį ranką įkiša?“

Aš: „Skaičiau“.

Kapitonas: „Bet neskaitei, ką jausi, kai tavo pūvančią koją į verdantį vandenį pamerksim. Prakalbėsi, kaip vyturėlis sučiulbėsi. Tai ar sakysi tiesą?“

Aš: „Sakysiu“.

Kapitonas: „Aha, nusigandai. Tai kaip tavo tikroji pavardė?“

Aš: „Juozas Palukaitis“. ...ir nebeatsimenu, nespėjau suvokti, ar tai buvo smūgis, ar griausmas iš dangaus. Atgavau sąmonę jau koridoriuje apipiltas vandeniu. Taip ir panašiai tardė keturias dienas, penktos dienos rytą išnešė mane į kitą kambarą. Pirmą kartą pamačiau kalinius. Vienas šašuotas, kitas pamėlynavęs, trečias, matyt, labai alkanas, kad taip godžiai žiūri į mano duoną. Aš turėjau penkių dienų davinius, nes nieko nevalgiau. Nenorėjau, troškau tik mirties. Prie manęs prisistatė klierikas iš Dzūkijos: „Manęs tu nebijok. Aš po ledu pakįšau du bolševikus. Ir ką — duos 25 metus. O tu daugiau negausi kaip dešimt. Mirties baismė panaikinta. Gyventi reikia. Jei negali valgyti, tai nors atsigerk“. Atsigėriau šiltos arbatos. Geriau pasidarė. Išdalijau kitiems duoną.

Su mano koja blogai: pūva ir baisiai dvokia. Kaliniai pradėjo šaukti, atsisakė valgyti. Daužo į kameros duris ir šaukia: „Paimkite šitą pūvantį lavoną!“ Aš jiems sakau, kad mane pastatytų į patį kampą. Gal mažiau jiems dvoksiu. Ten kampe ant sienos perskaičiau: „Neapleisk mūsų. Aukščiausiasis...“ Paklausė kalinių protesto ir išnešė mane į koridorių. Sanitaras nuėmė rėmą nuo kojos. Dabar atvira, žaizdota koja dar labiau ėmė dvokti. Ateina koridorium Glikas. Kailiniuotas, raudonu veidu. Matyt, tik iš kelionės.

— Kas tas Glikas? — paklausiau Armonaičio.

— Šakių stribų vadas. Pakėlė purviną čebatuotą koją ir kad dėjo man į veidą. O aš ant neštuvų guliu, su manim viską galima daryti. Ir dar koja patrynė veidą. „Šovei į mane“, — sako man, nors partizanaudamas aš jo visai nemačiau. Anksčiau aš jį pažinojau. Prie vokiečių jis slapstėsi tose apylinkėse. „Mes dar susitiksime, pasimatysime Griškabūdyje“, — pasakė ir nuėjo. Pašaukė tokią išsidažiusią sanitarę. Ji perkirpo kojos bintą, išvalė pūlius, naujai aprišo ir vėl grąžino į kambarą. Antrą parą vėl dvokia. Tada nugabeno į Mickevičiaus kalėjimą. Pametė ant bruko prie durų. Pro šalį važiuoja sunkvežimiai, drabsto sniegą su purvais. Guliu pusnuogis. Jau ir šalta darosi. Paskui atėjo rusaitės kariškais rūbais ir kad pagriebė už skaudžios kojos, jog atrodė, kažkas plyšo. Ir iš tikrųjų, kai nunešė į kalėjimą ir paguldė į lovą, pajutau, kad kraujas bėga — atsivėrė arterija. „Ačiū, Dieve, Tau, išbėgs visas kraujas, ir tyliai numirsiu“, — meldžiausi. Kraujas pradėjo tekėti ant grindų. Prišoko prie manęs vienas kalinys ir norėjo man tvoti, kad šlapinuosi ne vietoje. Bet pamatęs kraują, iškviatė sanitarą, kuris užveržė koją. Vėl nebėga kraujas. Rytojaus dieną, kai tik atsigėriau vandens, vėl kraujoplūdis. Atėjo kalėjimo daktarai, pririšo koją ir be narkozės ėmė ją pjaustyti čia pat kameroje. Ką aš tada jutau, kai mane gyvą pjaustė? Šaukiau, réčiau kaip galviją. O kaliniai bjauriausiais žodžiais keikia gydytojus ir visą sovietinę valdžią. Po tos jų „operacijos“ man nė kiek ne geriau. Nieko nevalgau, liežuvis kietas kaip padas, burna sausut sausa. Kitą dieną atėjo uniformuota moteris ir pasakė: „Budiem riezat nogu“. Neštuvais išnešė į operacinę palatą. Paguldė ant stalo. „Neduosiu pjauti kojos, geriau mirsiu!“ — šaukiu. „Išsižiok“, — sako man. Aš neišsižiuoju. Sukandęs dantis. Paėmė reples, pražiodino. Iš puoduko šliukštelėjo spirito, užmigau. Paskui atsigavau. „Neduosiu kojos nupjauti!“ — šaukiu nuo spirito apsvaigęs ant visos palatos. Užmetė drėgną skudurą ant burnos — vėl užmigau. Kai atsibudau, čiupt už kojos — jos nėra. Kameroje kaliniai valgo, aš negaliu nė pažiūrėti. Kitą dieną atsigėriau arbatos, geriau pasidarė. Ir valgyti panorau. Juk toks puvinys atitrūko nuo kūno.

Po dviejų savaitių mane išvežė į Griškabūdį. Važiuodamas prisiminiau Gliko žodžius: susitiksime Griškabūdyje. Susitikau ne tik su juo, bet ir su kitais. Nugabeno mane tenai kovo antrą dieną, o pirmąjį protokolą surašė vienuoliktąją. Iki to laiko pliekė, mušė iš kabelio padarytais rimbais, pagaliais daužė. Arba ima spardyti į jautriausią vietą, kur kojos būta. Plyšo, išsiskyrė siūlė, išlindo kojos kaulas. Glikas dar užlipo ant manęs savo purvinais batais...

Prezidentas Vytautas Landsbergis ir Gražina Landsbergienė Lemonto lietuvių kolonijoje su juos sveikinusiais jaunimo atstovais

LEMONTA APYLINKĖS SURUOŠTAME PRIĖMIME DALYVAVO VIRŠ 350 ŽMONIŲ.

Entuziazmo prezidentui netrūko ir Lemonte. Po trumpos Lemonto apylinkės LB pirmininko Kęst. Sušins ko kalbos, kuris visą sutikimą organizavo talkinant komitetui. Prezidentas ir jo žmona Gražina buvo apdovanoti vienodais laikrodžiais, kuriuose yra baltas stilizuotas vytis raudonam fone. Abiejų laikrodžiai buvo simboliškai nustatyti Vilniaus laiku — 8 valandas pirmyn.

Prezidentas Landsbergis likęs toks pat, kaip buvo prieš pusantį metų, tylus, ramus, mintys ir žodžiai apgalvoti ir reikšmingi — Tokie kaip buvo "Sąjūdžio" veiklos laikais

Prez. Landsbergis savo kalboje pareiškė, kad per 50 metų teisingumas buvo trypiamas ir maišomas su purvu, bet tiesa laimės prieš melą.

Lietuviai yra pasiruošę laimėti, nebijojo kai tankai važiavo ant jų, nebijos ir ateityje.

Kartais prikašiojama, kad Lietuvos valdžia suda-

ryta iš muzikos profesoriaus, solistų ir įvairių kitų žmonių, kurie nėra teisininkai. Prez. Landsbergis pastebėjo, kad Amerikos Laisvės Deklaraciją taipogi pasirašė mokytojai, daktarai, ūkininkai ir vienas šaltkalvis. O ji yra labai gera Laisvės Deklaracija.

Po prakalbos publika turėjo progos su prezidentu pasisveikinti ir palinkėti ištvėrmės ir atkaklumo kovoje dėl nepriklausomybės.

Romualdas Povilaitis

MANO PATAISOS

Norėčiau kiek pataisyti neaiškumą, kuris buvo Andriaus Eivos (bal. 18, 91) straipsnyje. Reikalas man pažįstamas iš įvairių stripų "Soldier of Fortune" ir kitur spausdintų.

Andriaus straipsnis geras ir teisingai parašytas. Tik man rūpi vienas klausimas.

Dirvoje parašyta:

"Pavyzdžiui, standartinis sovietų kariuomenis 50 M M kulkosvaidis gali lengvai išmušti skylę bet kurioje sienos vietoje."

Iš tikrųjų, standartinis sovietų kulkosvaidis (sunkusis) yra 12.7 MM o ne 50. MM.

— Ar dar tebegyvena tasai Glikas? — paklausiau Juozo Armonaičio.

— O kaipgi! Ir dar kaip gyvena! Socialistinio darbo didvyris...

Panorau sužinoti, ar iš tikrųjų buvo ir tebeegzistuoja toks žmogus. Jeigu jis Socialistinio darbo didvyris, kaip sako Armonaitis, tai jo pavardę atrasiu Lietuviškoje tarybinėje enciklopedijoje. Atverčiau ketvirtąjį tomo 128-tą puslapį ir skaitau: Glikas Kostas (g. 1926.VIII.25 Naumiestyje), tarybinis ž. ū. veikėjas, Soc. darbo didvyris (1958), LTSR nusipelnęs ž. ū. darbuotojas (1965), TSKP narys (1949), 1944—51 liaudies gynėjas, komjaunimo darbuotojas. Nuo 1951 Šakių raj. Lenino kolūkio (nuo 1961 parodomasis ūkis) pirmininkas. Jo vadovaujamas ūkis tapo vienu pirmaujančių Lietuvoje. 1955—71 LTSR AT deputatas.

Dar pridursiu, kad Lietuviškoje tarybinėje enciklopedijoje įdėta KOSTO GLIKO nuotrauka. (Pabaiga)

Jau 20 MM yra lengvoji patrankėlė.

Bendrai kalbant iš mano bandymų galima pramušti 8" colių lieto cemento sieną naudojant 7.62 MM šautuvą, pusiau automatinį HK 91 (vokiečių), iš šimto metrų atstumo per 7 sekundes naudojant 10 šovinių.

Leo Dambrauskas,

P.O. Box 639

Beverly Shores, Ind. 46301

ANTANAS POŠKA

(Atkelta iš 5 psl.)

mirkų mozaika su tolimos Lietuvos vizija, vitališka gamtos stichija. Jaudina pažinimo aistra, begalinis tikėjimas žmogaus kūrybinėmis galiomis. Lyrinės miniatiūros žanrą sąlygojo rytietiška orientacija į vidaus pasaulį (studijos Indijoje, "rigvedų", R. Tagorės vertimai).

Antanas Poška svarsto arba filosofuoja apie gamtos reiškinius, meilę, žmogų ir jo žiaurumą, etc. Sakiniai trumpi, neilgi ir posmeliai. Kas puslapis beveik visada ir nauja tema. Štai keli posmeliai:

"Žmogus dar savo anksčiausioje jaunystėje prieš daugelį tūkstančių metų pradėjo suprasti save.

Jis davė daiktams, kuriuos jis gali paliesti ar iš toliau matyti, vardus. O kitiems, kurių negalima nei matyti, nei paliesti, išreiškė nuostabią dyvą.

Žmogus, negalėdamas jų paliesti ar matyti, stebėdamasis tais dyvais, sukūrė dievą — kažką viršžmogišką, neapčiuopiama.

Ir taip gimė dievai — sąvoka visam tam, kas nepaliečiama, nematoma, bet esama. Ir jai žmogus pavedė save ir visus savo rūpesčius...

Tai kam gi man skūstis žiaurumu? Juk ji pagimdė žmogaus kovą už būvį. Reiškėjo vienam kitą engti, kad liktumei.

Gamtoje vysta amžina kova, ir man reikia savo dalį atsikvoti..."

Antano Poškos "Requiem" išspausdinta penkiolikos tūkstančių tiražu.

DOOR TO DOOR

PARCEL SERVICE TO

UKRAINE - LITHUANIA - LATVIA - ESTONIA
BYELORUSSIA - MOLDAVIA - CRIMEA
LENINGRAD, MOSCOW

- Money
- Car sales
- Flower delivery

- We send parcels with used and new clothing minimum 5kg or 12lbs. NO MAXIMUM LIMIT.
- Standard food parcels - regular and express

BY:

INTERPOSTMIR CO.

1055 Broadway, Buffalo, N.Y. 14212

Tel. (716) 894-9880

KRUVINASIS SEKMADIENIS

Kazimieras Zalensas

(Pirmas tęsinys)

– Atgal! – nušaus! – visus iššaudys! – ji užstojo ke lią įbėgusiems. – Ten apačioje, guli numestas jų žmogus. Jie sako, kad mes nužudėm. Dabar grąšina visus iššaudyti! – Atgal, žmonės! – šaukė ji ir susigūžė nuo šūvių, suterškusių iš koridoriaus galo. Kulcos žybciojo, taškė granito tinką, lenkė žmones prie žemės.

– Atgal! Dėl Dievo, – nušaus!...

Ir žmonės siūbtelėjo atgal, pargriovė mane aukštelininką ant stiklų, patys griuvo ant manęs... Išvirtęs lauk, sustojau apdūjęs dešinėje, kur stovėjau anksčiau. Artyn, artyn, spygindamas prožektorium, krikė tankas su desantininkais, žarstanciais ugnį viršum žmonių galvų. Staiga žmonės, stovėję priešais, kažkur dingo, nugarmėjo į tamsą. – Tai desantininkai, šokę tiesiog ant jų galvų ir pargriovę po žlegančia pabaisa, puolė į rūmų prieangį.

– Švenčiausioji panele, gelbėk mus! – sušuko prieš mane stovėjusi aukšta šviesiu paltu moteris, išskeldama į dangų rankas, ir suklupo, tarsi nuo smūgio. Gal iš tikrųjų jai smogė tas paskutinis žalmargis kipšas, ką tik nušokęs nuo kriokiančios pabaisos ir nustrakaliavęs į rūmų prieangį? Mirties neieškojau, bet ir pats nesu prantu, kas mane laikė čia, prie klūpančios moters, iškėlusios į dangų rankas? Dar sekundė, kita ir tankas būtų mudu pargriovęs ir su-traiškęs. – Vikšrai džeržgėdami kėlė trūkčiojantį geležies kalną aukštyn ant šaligatvio. Tvokstelėjo į veidą karščiu ir smarve!... Ir staiga pabaisa sustojo prieš iškeltas moters rankas. Gal ta netikėta, keletą sekundžių trūkusi tylą ją ir grąžino realybėn? O gal tikėjimas įvykusi stebuklu jai suteikė nežemišku jėgų? – Lengvai pakilusi ji lyg pamėklė, subolavo prieš akis ir dingo. Gal už nugaros pasigirdęs klyksmas privertė atsipeikėti? – Ranka atsispyręs į geležį, mečiau atgal nuo užkriokusio tanko ir atsidūriau kampe, kur neseniai žaidė mergytė su šuniuku. Dabar ją, klykiančią, laikė apkabiniusi motina, pridengusi kūnu nuo atžlegančios pabaisos, spyginančios ugnine akimi. Gal aš ją, sukniubusią, pakėliau? Paraginau eiti iš čia? Prisimenu tik, kaip ji bėgo į tamsą su klykiančia dukrele. Gal krintantys stiklai sužeidė ją ar šuniuką? – Jo čia nebebuvo.

O gal ji klykė, kad šis geležinis slibinas, spjaukantis ugnimi, netikėtai ir gal amžinai juodu išskyrė?...

POLICININKAS

– Fašistai! Fašistai! – šaukė motyrys ir vyrai, susibūrę šešėlinėje prieangio pusėje, kilnodami rankas su išskėtais dviem pirštais, ne bodami aukštėliau stovinčių desantininkų, tratinančių iš automatų į visas puses. – Šalmuoti, su neperšaunamom liemenėm, nuleistais ant akių rumbuotais antsnukiais ir kažką grėsmingai su kaliojantys apsiputojusioms prusnom, jie panėšėjo į laukinius džunglių padarus ar velnio apsėstus pakarailas, bet ne į kareivius, tuo labiau į išliaupsnintuosius, didvyriškuosius tėvynės ar liaudies gyvėnėjus.

– Fašistai! Fašistai! – skandavo moterys.

– Curvų išperos! – kratė kumšteliu mažas žilabarzdīs senukas, šaliku braukdamas per skruostus riedančias ašaras. – Verkė jis gal iš nuoskaudos, ar nuo pažemės besiskleidžiančių dujų, o gal iš bejėgiškumo pamatęs, kaip desantininkai atvaro iš rūmų – studijos ar aparatinės darbuotojus. – Dviese nešė už parankių trečiąjį kruviną galvą.

– Curvų išperos! – dar gailiau rypavo senukas, ne bodamas išiveržėlių tūžmas ties ir šūvių: trasuojančių kuklų krūštinę švirkštavo gal tik per sprindelį nuo jo palaikės, kuokšteliais pasi-

šiaušusios kiškinės kepurės. Jis dar labiau įkaito ir užvirkavo, išvydęs, kaip tie velnio pakarailos smūgiais ir spyriais palydi išvaromus du policininkus. – Jie buvo beginkliai, net be guminių lazdų, be kepurų. Vienas jų nešėsi suplėšytą kitelį, pa-brukęs pažastyje, palaidinės rankovė buvo sudraskyta ir kruvina. Bet šie vyrai, net šitaip žeminami, neprarado savitvardos ir orumo. Vienas jų, mažiau apdraskytas, pamatęs, kas dedasi palei prieangį, grįžo atgal, ėjo prie žmonių.

– Žmonės, atsikvošėkit! – Jie šaudė ne tik tuščiais, bet ir koviniais šoviniais! – ėmė raminti jis įsiau-drinčius karštagalvius, skverbdamasis pleištu tarp prieangio sienos ir žmonių tiršty-nės. – Neerzinkite jų! – Ar gi nematote, kad jie sužvė-rė? – pamažiukais, bet atkakliai jis vėsino žmonių rūstį, ir šie pradėjo lėtai trauktis net gi neširdami ant jo, neužgauliodami. Gal, belapendami į šviesą, pamatė, koks išblyškęs poli-cininko veidas?

Traukėsi jie netoli. – Su stoji, tanko prožektoriaus apšviesti, rūstūs ir nepajudinami, išvydę nuo gatvės kiauliniščia atkuduliuojantį žalmargių padarų tuntą.

– Lietuva! Lietuva! Lietuva bus laisva! – Sutiko jie smogikus darniu choru, išmesdami aukštyn rankas su dviem išskėtais pirštais. Policininkas nuo žmonių, nesitraukė. Jis tik atsisuko į beartėjančius desantininkus. Tik dabar, arčiau jo stovėjusieji, suprato, kodėl jis toks išbalęs? – Už ausies, nuo pat viršugalvio,

Vilniuje, ant Žvėryno senojo tilto, Kruviname Sekmadienyje, paskubomis buvo užblokuotas tiltas.

Algimanto Žižiono nuotr..

driekėsi žemyn krešėjančio kraujo leketas.

KRUVINAS SNIEGAS

Devyniaukščiam rūme tebešvietė langai, nors žemiau daugelis jų buvo išbyrėję. Ten jau šeiminkavo desantininkai. Arčiau stovinčius pasiekdavo iš ten sklindantys trenksmai, bil-desys. – Okupantai "darė tvarką!"... Gal ir dėl to tankai taip nuožmiai stūmė žmones kuo toliau nuo rūmų?

"Neapgynėm... nuo šitos... curvų padermės!?"... – verkė senukas, prispaudęs prie krūtinės savo kiškinėlę ir žiūrėdamas į rūmus, lyg į degančią bažnyčią...

"Neapgynėm!" ... apkurtęs, pažemintas neteisybės ir smurto, kurį turėjom iškęsti nesipriešindami, nes šito prašė mūsų pačių išrinkta Lietuvos vyriausybė, kėb liniau per ištryptą pievelę link pakraštyje juoduojančio žmonių būrio. Čia, šiuose rūmuose, televizijos teatre, prabėgo ketvirtis amžiaus, – gražiausi mano gyvenimo metai. Tiesa neturtingi, bet prasmingi. Čia ateidamas atsinešiau ne tik scenaristo diplomą, bet ir giliai širdyje puoselėtą godą: ekrane televizijos žiūrovai turi girdėti gražią lietuvių kalbą, matyti geriausius lietuvių dramaturgų veikalus bei inscenizuotus rašytojų kūrinius, ir, kiek tik tai leis galimybės, įamžinti juos į vaizdo juostą būsimoms kartoms! Šitai padaryti pavyko! Nors dėl to nekartą teko pabūti ir "už durnių ir už berazūmių", nebežinantį "kam tarnauja"!... Maža to, buvau apšauktas bene bai-

siausiu tais laikais "nacionalisto" vardu, o tokiems šiuose rūmuose tada nebuvo vietos! Tačiau tada išėjau pakelta galva, kaip žmogus, padaręs viską, ką galėjo. Dabar gi pluncinau suguręs, slegiamos nežinios ir baimės: "Ar šitų neįkainojamų mūsų tautos kultūros lobų, viso mano ir daugybės kitų žmonių triūso nesunaikins šitie žalmargiai vandalai? Ši mintis taip baisiai slėgė, jog šią valandėlę, atrodo, geriau būtų mirti!... Dėl to taip ir goglinau net pro tanką, švysčiojantį prožektorium į netoli dūluojančios dailės mokyklos stogą ir langus, gal ieškančią įsivaizduojamų "snaiperių" ar kino operatorių? Ūmai šviesos pluoštas krito žemyn, prabėgo pažemėliais per žmonių kojas, perkirto mane, sugrižo atgal ir pasigavo! Nebepaleido! Gal tanko vairuotojas sumanė pasijuokti iš senioko, pasipiktinęs, jog šis neskuodžia šalin, kaip skaliko persekiojamas kiškis? Nespartinau žingsnio net tada, kai tankas, suriaumojęs pradėjo žlegėti artyn, spygindamas savo drakoniška akim ir atkišęs patranką, lyg kokį krūšeklį.

(Bus daugiau)

* **ATKREIPKITE DĖMESĮ** į skelbimą, kuris jau penktą savaitę garsina Lietuvos Valstybinio Jaunimo Teatro du pastatymus: Dėdė Vania ir Kvadratas. Vaidinimai vyks lietuvių kalba, bet jie verčiami į anglų kalbą, ir ausinių pagalba, nemo kantieji lietuvių kalbos, vaidintojus gerai supras.

KAUNAS MEDICAL ACADEMY & NORTHEASTERN UNIVERSITY

offers its

CONTINUING EDUCATION SEMINAR IN LITHUANIA FOR PHARMACISTS

15 Hours Credit for Continuing Pharmaceutical Education
JUNE 9 -17

Pharmacists, their families, relatives and friends are invited to participate. There will be sightseeing programs in Kaunas, Druskininkai and Vilnius for non-seminar participants.

Tour price.....\$ 1,849.00 from Boston & New York
Continuing Pharmaceutical Education Fee
for Seminar Participants.....\$150.00

Seminar Faculty: Dr. Barry Bleidt, Professor of Pharmacy
Administration Xavier University, New Orleans, LA.

Algirdas J. Lukosevičius, R. Ph., Director of Medical
Research Medical Education Network, New York, NY.

Dr. Michael Montagne, Professor of Social Pharmacy
Northeastern University, Boston, MA.

Dr. Eduardas Tarasevičius, Dean of Pharmaceutical
Faculty Kaunas Medical Academy, Kaunas, Lithuania

For more information, please contact:

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newton, MA 02164

AUKŠČIAUSIOS TARYBOS PIRMININKAS V. LANDSBERGIS LOS ANGELES MIESTE

Rūta Sakienė

Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio Los Angeles apylinkėje praleistos dienos buvo labai perkrautos. Nestebėtina, kad jau antros dienos rytą V. Landsbergis susirgo ir negalėjo laiku nei su miesto majoru, nei su didžiąja Los Angeles spauda susitikti.

Gegužės 8-tos vakare, dėl oro uosto suvaržymų, prezidentą ir jo palydą sutiko tik gen. garbės konsulas Vytautas Čekanauskas su žmona, Lietuvių Bendruomenės apygardos pirmininkė Angelė Nelsienė ir dar keletas žmonių. Sekantį rytą, gegužės 9-tą, buvo nuvežti į buvusio prezidento Richard Nixon muziejų tolokai nuo Los Angeles miesto. Čia susitikta su vietiniais reporteriais ir, prez. Nixono dukrai vadovaujant, apžiūrėtas muziejus, gimtasis namas ir pavalgyti priešpiečiai. Po to vyko oficialioji dalis, kurios metu V. Landsbergis pasakė ilgą kalbą. Sekančią dieną vietos laikraštis "Orange County Register" ir devintasis TV kanalas įvykį gražiai ir plačiai paminėjo.

Susitikimui muziejuje pasibaigus, V. Landsbergis aplankė buv. prezidentą Ronald Reagan. Septintą valandą vakaro V. Landsbergis ir jo palyda jau Santa Monica kolegijos auditorijoje, gausiai žmonių miniai ilgai kalbėjo apie padėtį Lietuvoje. Po to – ilgai užtrukusi vakarienė privačiuose namuose, lietuvių ir amerikiečių tarpe.

Sekantį rytą mūsų mielas ir garbingas svečias jau turėjo 103 laipsnius tempera-

tūros ir nepajėgė atlikti numatytų svarbių susitikimų. Gavęs atitinkamą vaistų iš jį prižiūrėjusių gydytojų, V. Landsbergis Hilton viešbutyje, kuriame buvo apsistojęs, susitiko su Los Angeles Pasaulio Reikalų Tarybos (L.A. World Affairs Council) nariais surengtam priėmimui. Išvargęs ir užkimes, susirinkusių atsiprašė: "My voice is not the Voice of America", tuo pirmuoju sakiniu jau igavęs didelį susirinkusių prielankumą.

Kalbą pradėjo nuo devintojo šimtmečio, tuo nuneigdamas dažnus amerikiečių pasakymus, kad Lietuva buvusi laisva tik dvidešimtį metų. Pabrėžė, kad Lietuva, nors pati karo nepradėjo, daugiausia nukentėjo antro pasaulinio karo pasėkoje. Priminė, kad Lietuvai neteko pamatyti, ką jaunoji nepriklausomoji Lietuva išaugusi karta būtų galėjusi nuveikti. Kalbėjo apie Kovą Vienuoliktosios įvykius ir kas dėjosi po to. "Padėjome teisinę bazę, nekreipdami dėmesio į Sovietų Sąjungą", salėje užiant plojimams kalbėjo Lietuvos prezidentas. Užteko priekaištų ir Amerikai, bet kaip gi be jų apsieisi? Susirinkę, kurie buvo pusiau iš lietuvių ir politika besidominčių amerikiečių, V. Landsbergio kalbą labai šiltai sutiko.

Ketvirtą valandą po pietų Tautinių Namų salėje V. Landsbergio ir jo palydos laukti susirinko apie 60 svečių-mecenatų, kurie savo aukomis padengė viešnagės išlaidas. Gi kol kiti prieš vakarienę vaišinos užkandžiais ir gėrimais, VLIKo, ALTo ir Tautos Fondo atsto

Prezidentas V. Landsbergis kalba Tautiniuose Namuose, Los Angeles mieste.

vai turėjo susitikti su svečiu trumpam privačiam pasikalbėjimui. Deja pavargęs, nesveikuojąs ir kitais išpareigojimais perkrautas V. Landsbergis Tautiniuose Namuose tepasirodė tik prieš septintą valandą, kai jo belaukią mecenatai jau buvo seniai pavalgę ir baigę prarasti viltį. Net ir neatsisėdęs čia pat stėjo prie mikrofono ir vėl gana ilgokai kalbėjo į susirinkusius. Po to visi skubėjo į parapijos salę, kur pagerbimas tu-

rėjo prasidėti septintą vakaro, bet salė buvusi pilna jau penktą valandą.

Į šį paskutinį Lietuvos prezidento Landsbergio išpareigojimą ir vienintelį tikrą susitikimą su vietos lietuvių visuomene, Šv. Kazimiero parapijos salėje, o kas netilpo – kieme, susirinko didžiulės minios žmonių. Įžengiantį svečių pasitiko su sveikinimo daina jauni, skaidrūs "Spindulio" choristų balsai. Svečių pristatė gen. garbės konsulas Vytautas

Čekanauskas.

Dėl vėlaus laiko ir didelio svečio nuovargio, klausimų buvo atsisakyta ir visi pakviesti apatinė salė pasivaikinti. Ivaizdus sveikinti norėję asmenys taip pat buvo neprileisti prie mikrofono. Pasveikino ir Arizonos indėnų dovaną – retą muzikinį instrumentą, įteikė tik LB Arizonos apylinkės pirmininkė A. Petrulienė.

Priėmimų – rengėjų trisdešimties organizacijų vardu L.A. Bendruomenės pirm. E. Kulikauskas įteikė piniginę dovaną įsigyti "neperšaukiamą liemenę". Susirinkimas baigtas Lietuvos Himnu.

*

**55 sv. MAISTO PRODUKTŲ
pristatome į namus**

LIETUVOJE:

cukrus, ryžiai, mėsa, miltai, kondensuotas pienas, olandiškas sūris, šprotai, aliejus, razinos, riešutai, kava, arbata, prieskoniniai ir t.t. \$95.-

ŠVENTINIS SIUNTINYS: kava, razinos, riešutai, šprotai, mėsa, šampanas, šokoladas dėžutėse, gėlės, \$65.-

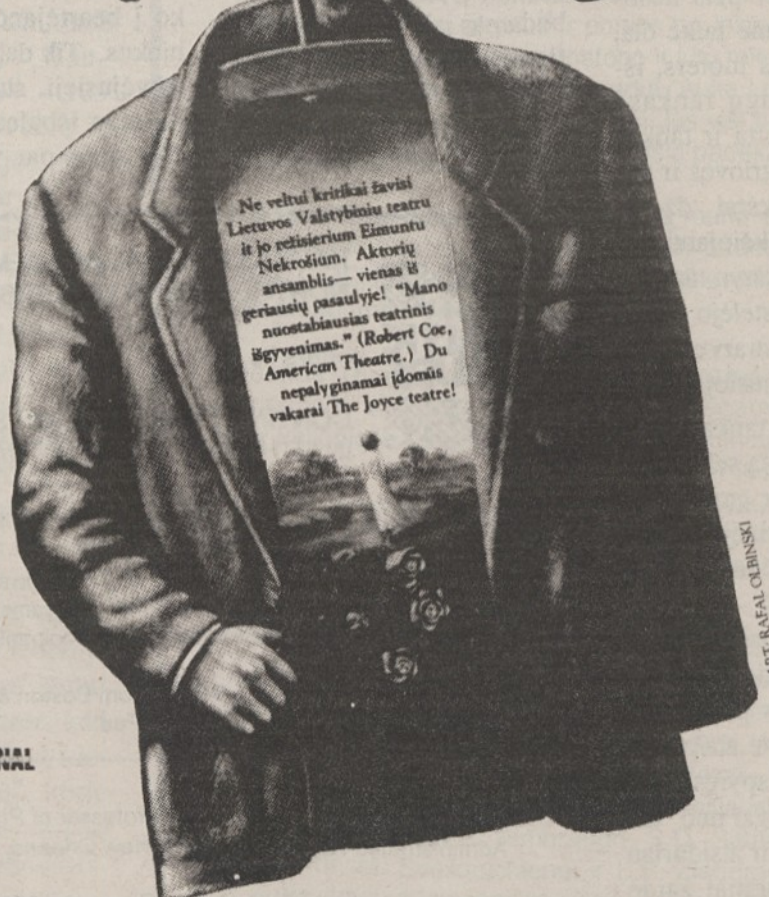
**TRANSPAK, 2638 W. 69th St.,
Chicago, IL 60629
1-312-436-7772**

BIRŽELIO 13 - LIEPOS 7

The Joyce Theater ir Lincoln Center Theater pristato du scenos veikalus iš Vilniaus

Lietuvos Valstybinis Jaunimo Teatras

DĖDĖ VANIA & KVADRATAS

An event of
**THE NEW YORK
INTERNATIONAL
FESTIVAL
OF THE ARTS
JUNE 8-23
1991**
TRADITION AND INNOVATION IN
MUSIC, DANCE AND THEATER

"NUOSTABU!"

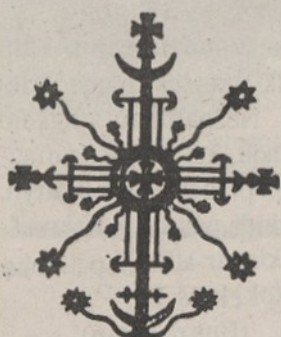
— Los Angeles Times

Spektakliai lietuvių kalboje; vertimas į anglų kalbą vyksta tuo pačiu metu. Ausinės – veltui.

Dėdė Vania- Birželio 13-16 ir 25-30 Kvadratas- Birželio 19-23, Liepos 2-7
Tvarkaraštis: antrd.-penkt. 8 v.v. šešt. 2 v.p.p. ir 8 v.v. sekm. 2 v.p.p. ir 7:30 v.v.
Bilietai: \$30 20 ar daugiau asmenų grupės gauna 20% nuolaidą, \$24

JOYCECHARGE 212 242 0800

J O Y C E
THE JOYCE THEATER 175 EIGHTH AVE. AT 19TH STREET, NEW YORK, NY 10011

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE
FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

ŽINIOS IŠ BOSTONO

BŪRINIŲ LAIVŲ LENKTYNĖS

Kasmet mirusiųjų pagerbimo dienos savaitgalyje Hyannis jachtų klubas Cape Code ruošia "Figawi" – būrinių laivų lenktynes iš Hyannis uosto į Nantasket salą ir atgal, iš anksto nustatytu maršrutu. Tai, maždaug, 26 jūrmylių atstumas į viena pusę.

Šiomet sukako dvidešimt metų kai tokios lenktynės ruošiamos. Šiose lenktynėse dalyvavo įvairaus dydžio 172 būriniai laivai, jų tarpe ir trys lietuvių.

Nuo seno šiose lenktynėse žinoma "Vėtra", vadovau jama L. Izbicko, kurios įgulą sudarė: Mindaugas Dapkus, Vytenis Izbickas, Rimas Nenortas ir Romas Veitaitis, grįždama laimėjo pirmą vietą iš 17 toje klasėje dalyvavusių laivų, o Keturakis iš Bass River su savo įgula laimėjo antrą. Dėl pavėlavimo blogiau sekėsi laivui, vadovaujamam Redos Veitaitės su įgula iš dviejų moterų ir dviejų vyrų. (k.n.)

STALO TENISO VARŽYBOS

Šių metų birželio 2 d., sekmadienį, So. Bostono Piliečių klubo salėje įvyko stalo teniso varžybos, a.a. Vytauto Eikino atminimui. Varžybose dalyvavo apie 20 žaidėjų iš Bostono, Cape Codo ir Warwick, R.I.

Varžybos prasidėjo Lietuvos Himnu ir Grandies sporto klubo buvusio ilgamečio pirmininko a.a. Vyt. Eikino pagerbimu tylos minute. Po M. Girniuvienės sukalbėtos maldos žodį tarė varžybų organizatorius C. Kiliulis ir Piliečių klubo pirmininkas Alg. Skabeikis. Išsirikiavę varžybų dalyviai prisistatė žiūrovams pasisakydami savo pavardes ir vietoves.

Varžybos vyko prie keturių stalų dviem grupėm. Pirmajai grupei vadovavo ir žaidimą pravedė Aidas Kupčinskas, antrajai Ed. Auštras.

Pirmoje grupėje pirmą vietą laimėjo Č. Kiliulis, antrą – Aid. Kupčinskas ir trečią – Arūnas Kuncaitis. Iš antrosios grupės laimėtojai tapo Ed. Auštras, Alg. Skabeikis ir D. Šatas.

Po varžybų klubo valgykloje suruoštos cepelinų vakarienės metu dovanas laimėtojams įteikė a.a. V. Eikino našlė Danutė. Suruoštos varžybos ir vakarienė praėjo su pasisekimu, dalyvaujant nemažam skaičiui svečių. (k.n.)

LE XV TOMO "LIETUVA" IŠLEIDIMAS LIETUVOJE

1990 m. pabaigoje Lietuvos Enciklopedijų Redakcija Vilniuje 50.000 ekz. tiražu pakartotinai išleido LE XV tomą "Lietuva". Tai

fotografuotas leidinys, kurio nemaža kaina (25 rub.) nesulaikė besidominčių skaitytojų, nes buvo bemažai išpirktas nuo prekystalių.

Vėliau numatoma išleisti pilną 35 tomų LE, kuri, kaip žinoma, buvo išleista Bostone 1953-1966 m., papild. t. 1969, 1985 m., XV t. 1968 m. LE straipsnius rašė laisvu nuo pagrindinio darbo laiku gausūs autoriai, redagavo keli redaktoriai. LE "neabejotinai yra lietuvių išeivijos kultūros ir patriotizmo žygdarbis. Jį įvykdė palginti nedidelis būrys tam darbui pasišventusių šviesuolių, kuriuos sutelkė veiklus ir patyręs leidėjas ir poli grafininkas Juozas Kapočius"... rašoma pakartotinio leidinio redakcijos žodyje.

LE XV tomą parengė 68 autoriai, o suredagavo vienai vienas žymus lituanistas Vincas Maciūnas. Juozas Kapočius išsaugojo šio tomo fotopozityvus ir leido jais pasinaudoti. Dėka to "Lietuva", LE esminis veikalas, tapo plačiai skaitomas Tėvynėje. L.Ž.

TAPYBOS PARODA

Dvi savaitės Cambridge Public Library vyko Elenos Vasiliūnienės tapybos paroda (gegužės 13-25 d.d.). Lankytojų dėmesiui buvo pateikti aliejumi tapyti paveikslai: realistiniai jūros ir gamtos vaizdai, dvelkiantys Lietuvos nostalgija, bei natūrmortai. Paroda susilaukė šiltų įvertinimų ir susidomėjimo iš Lietuvos kilusios dailininkės kūryba. L.Ž.

Filatelija

Nr. 3 Antanas Bernotas

JAV išleido šiuos naujus pašto ženklus:

1. JAV nuo šių metų vasario 3 d. pakėlė pašto tarifus ir jau sausio pabaigoje išleido naujus pašto ženklus. Naujieji pašto ženklai, kurių piešinyje parodyta raidė f ir tulpė, yra verti 29 centų. Šie pašto ženklai išleisti lapuose, juostose (coils) ir knygutėse. Kartu taip pat išleisti ir 4 centų vertės lipnukai (labels) su spausdintu tekstu, kuriuos galima pridėti prie turimų 25 centų, kad susidarytų 29 c. Tačiau šie pašto ženklai galioja tik krašto viduje, į užsienius jų vartoti negalima. Į užsienius oro paštu dabar reikia klijuoti pašto ženklų už 50 centų, į Kanadą – 40 centų.

2. JAV vasario 22 d., mi nedamos Šveicarijos valstybės įkūrimo 700 metų sukaktį (valstybė pasiskelbė 1291 metais), išleido 50 centų pašto ženklą. Piešinys bu

vo darytas vieno šveicaro dailininko, kuriame parodytas kapitolius Washingtone ir Parlamento rūmai Šveicarijos sostinėje, Berne. Kartu lygiai to paties piešinio, su valstybės pavadinimu HELVETIA, buvo išleisti ir Šveicarijai skirti 1,60 frankų pašto ženklai, kurie čia, Amerikoje paštuose nepardavinėjami, tačiau norintieji jų gauti, gali užsisakyti iš centrinio pašto Washingtono (kaina 1,25 centų).

GRAIKIJA neseniai tarp kitko išleido ir čia dedamą 7 drachmų pašto ženklą, kuriame parodytas dabartinės Graikijos žemėlapis.

Graikija, Balkanų pusiasalio valstybė, randasi Viduržemio jūros rytinėje dalyje. Jos kairėje pusėje matyti Jonėnų jūra, dešinėje –

Aegėjaus jūra. Žemiau parodyta Kreta ir kitos jos valdomos salos. Ji užima bendro ploto 50,942 kv. mylių ir turi virš 9 milijonų gyventojų. Šiaurėje ji susisiečia su Albanija, Jugoslavija ir Bulgarija, o rytuose su Turkija.

MAROKAS (šiaurės vakarų Afrikos valstybė), tarp kitko išleido ir čia parodytą 200 frankų pašto ženklą su priešistoriniu gyvuliu, lotyniškai pavadintu Ceriosaurus mogrebiensis. Matyt, kad Saharos dykumos smėlynuose kur nors buvo rasti ir šio gyvūno kaulų likučiai. O dabar dailininkas jį "atkūrė".

Pati Maroko valstybė, nuo 1956 m., sujungus atskiras zonas, valdytas ispanų, prancūzų ir Tanžero, yra karalija ir apima 172,104 kv. mylių plotą su virš 16 milijonų gyventojų. Jos sostinė yra Rabat miestas prie Atlanto vandenyno. Toliau į šiaurę už Gibraltaro sąsiaurio jau yra Ispanija.

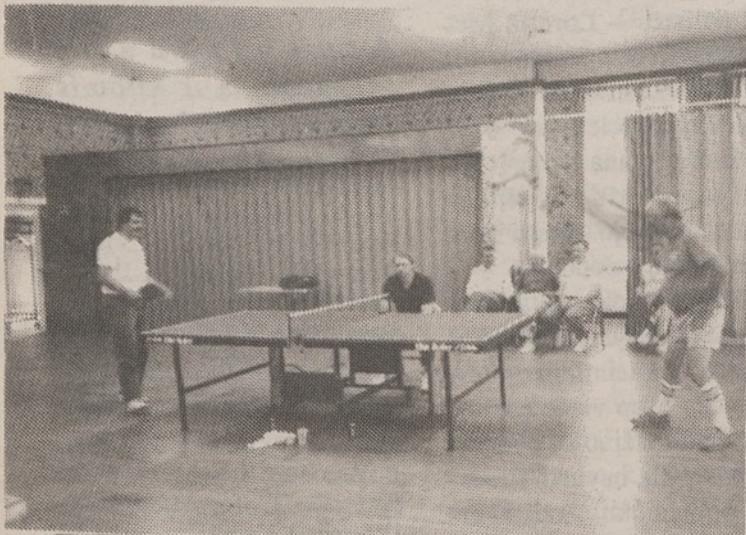
VISI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

siunčiami su pristatymu į namus papigintomis kainomis. Rūbai, maistas, vaistai – KIEKIAI NERIBOJAMI, MUTTO NĖRA.

Savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS.

TRANSPAK,

2638 W 69th St. Chicago IL. 60629
312-436-7772

Kovojama dėl pirmos vietos... Aidas Kupčinskas, kairėj ir Č. Kiliulis;

Dalis Bostono Stalo teniso varžybų dalyvių. Pirmoj eilėj iš kairės į dešinę: M. Girniuvienė, Ed. Auštras, D. Eikiniene, Č. Kiliulis, Alg. Skabeikis, D. Šatas ir L. Izbickas;

Nenortienės nuotr.

Dvidešimt devintasis Dirvos novelės Konkursas

PREMIJA 700 DOLERIŲ

skiriama iš

a.a. SIMO KAŠELIONIO

palikimo, kurį tvarko Korp! Neo-Lithuania

Tema: Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

Ilgis: Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl. mašinėle rašytą, su dvigubu tarpu.

Laikas: Paskutinė rankraščiai įteikti data 1991 metų rugsėjo 15 d. (pašto antspaudas).

Adresas rankraščiams siųsti:

Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtinaį privalo būti parašyti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridėdama uždaro vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tikslai laimėjusio vokelis bus atidarytas

Nepremijuoti rankraščiai grąžinami tikslai autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Jury komisija iš trijų narių sprendžia kas premijuotina paprasta balsų dauguma.

NEW YORKAS VASAROS LINK

KONCERTAS

Lietuvos operos solistė Gražina Apanavičiūtė, viešinti JAV, lietuvių visuomenei koncertavusi Čikagoje, Bostone ir kitur, neaplenkė ir New Yorko. Jos koncertas įvyko sekmadienį, gegužės 19 d. Kultūros Židinyje. Koncerto programoje, šalia trijų operų arijų ir J. Juozapaičio dainų ciklo "Diemedžiu žydėsiu", vyravo lietuvių liaudies ir lietuvių kompozitorių sukurtos dainos.

Tenka apgailestauti, kad programoje dainų tekstų autoriai nebuvo pažymėti. Ar gi vis dar programų tvarkytojams nežinoma, kad be jų nebūtų buvę ir tų dainų? Būtų buvusi tik muzika. Tad, poetai, sukūrę dainoms žodžius, neturėtų būti skriaudžiami!

Solistei Gražinai Apanavičiūtei piano palydą suteikė kompozitorius Darius Lapinskas.

Koncerto klausėsi, palyginti, mažas dalyvių skaičius.

Koncertą rengė Kultūros Židinio vadovybė.

SUSIRINKIMAS

LMK Federacijos New Yorko klubo susirinkimas įvyko gegužės 25 d. šeštadienį, klubo narės Jadvygos Laucevičienės namuose. Susirinkime dalyvavo apie 20 klubo narių. Susirinkime buvo apsvartyta praėjusių metų klubo veikla ir žvilgtelėta į ateitį.

Šiais metais klubas buvo suruošęs, gražiai pavykusį Atvelykio popieties stalą. Padengus visas išlaidas dar liko ir pelno. Iš to pelno, po 50 dolerių buvo paskirta savaitraščiams "Dirvai" ir "Darbininkui", LKR Šalpai ir Kultūros Židiniui.

Klubą valdybą sudaro: pirmininkė dr. Marija Žukauskienė, sekretorė Ieva

Jankutė ir išdininkė Sofija Skobeikienė.

GREITOSIOS AKCIJOS KOMITETAS

Kad nedelsiant ir kuo skubiausiai būtų galima reaguoti į Lietuvoje vykdomas visas okupanto nedorybes, New Yorke yra įsisteigęs Greitosios Akcijos Komitetas, kuris angliškai pavadintas "January 13th Lithuanian Crisis Corps".

Šios akcijos iniciatorė yra Daiva Kezienė. Ji pirmoji apie tą reikalą prabilo per lietuviškos, sekmadieninės "Laisvės Žibury" radio laidą, balandžio 21 d. Tos akcijos reikalingumas buvo nuodugniai aptartas ir apsvarstytas skubiai sušaukta susirinkime, balandžio 30 d. Kultūros Židinyje.

Šiuo metu yra renkami ir

sudaromi telefoniniai sąrašai asmenų, kurie reikalui ištikus, tuojau pat galėtų atvykti į demonstracijas, rašyti laiškus, siųsti telegramas ir panašiais veiksmais ginti žmonių teises Lietuvoje.

Sausio 13-sios Greitosios Akcijos Komiteto valdybą (laikinąją) sudaro: Ramutė Česnavičienė, Vida Jankauskienė, Daiva Kezienė, Tomas Lora, Aldona McCarthy ir Ann Morrissey.

Greitosios Akcijos Komiteto veikla bus LB New Yorko apygardos globoja.

APREIŠKIME

Apreiškimo parapijos, Brooklyne, NY., klebonas kunigas Vytautas Palubinskas sunegalavo. Jis yra išvykęs į Kaliforniją, kur jam buvo padaryta operacija. Dabar Apreiškimo bažnyčioje, susirgusį kleboną V. Palubinską pavaduoja, buvęs tos parapijos klebonas kun. Jonas Pakalniškis.

Į New Yorką, iš Floridos, yra atvykęs buvusios lietuviškos Angelų Karalie-

Dalis publikos Poezijos Dienos programoje gegužės 17 d. Jaunimo Centre Čikagoje. Priekyje matomi: Ed. Šulaitis, V. Zalatorius, poetė Liūnė Sutema–Katiliškienė, prel. J. Prunskis, A. Juodvalkis ir kt. Z. Degučio nuotr.

ANN JILLIAN KONCERTAI CHICAGOJE

Kas yra Ann Jillian šandien Amerikos lietuviams aiškinti nebereikia: tai profėsinis vardas lietuvaitės Jūratės Nausėdaitės, kuri šiuo metu yra viena iš populiariausių moterų ir scenos bei filmų aktorių šiame krašte. Nors daugumas ją pažįsta kaip filmų aktorę (nes dažnai ji matoma televizorių ekranuose), tačiau ji yra ir nebloga dainininkė – solistė su koncertais važinėjanti po įvairias Amerikos vietas.

Beje, su ja lietuviai iš arčiau galėjo susipažinti per VII JAV ir Kanados lietuvių Dainų Šventę gegužės 26 d., kur ji vykusiai atliko programos pranešėtojos pareigas. Tačiau trumpai prieš tą jos pasirodymą šiame milžiniškame mūsų renginyje, Jūratė Čikagoje pasireiškė ir kitomis progomis. Ji čia gegužės pradžioje buvo atvykusi filmuotis, o kiek vėliau – gegužės 15-19 dienomis Čikagos vakariniame priemiestyje Oakbrook Terrace esančiame dideliame "Drury Lane" teatre davė savo ir jos koncertinės grupės spektaklius.

nės, Brooklyne, NY., parapijos klebonas kun. Vytautas Piktuma. Jis čia pasiliks ilgesnį laiką ir sekmadieniais talkininkaus Apreiškimo bažnyčioje.

SVEČIUOJASI

Muzikas–vargonų virtuožas Jonas Žukas su žmona Elena, birželio pirmąją savaitgalį svečiavosi savo sūnaus dr. Algio–Jono ir Onos Žukų šeimoje – Baltimore, MD. Ten jie grožėjosi Baltimorės tautinių šokių grupės šokiais, kurių gretose šoka ir jų anūkas Vincas Jonas. Taip pat džiaugėsi anūke Viktorija, kuri šokti dar per jauna.

Muz. Jonas Žukas, Baltimorės katedroje yra turėjęs du vargonų koncertus.

p. palys

Čikagos priemiestyje ji davė daugiau negu 10 koncertų, kurių daugumas buvo beveik pilni (salė talpina arti 1,000 žmonių). Taigi jos pasisekimas didžiulis, nes pati atlikėja gana maloni moteris, moka neblogai dainuoti, o taip pat palaiko glaudų kontaktą su publika savo imtymiomis detalėmis iš jos gyvenimo. Iš aktorės lūpų nuskamba ir lietuviškų žodžių o taip pat pažymėjimas, kad ji yra lietuvių kilmės. Jos pildomi kūriniai yra iš ankstesniųjų dienų, tad daugumoje į jos pasirodymus lankosi senesnio amžiaus žmonės, kurie negali susigyventi su šiuolaikine muzikos kryptimi.

Beje, šiuose pasirodymuose jai talkino ir dvi kitos solistės – Loretta McCray ir Renee Sousa ir didžiulis orkestras su vadovu Bill Fayne priekyje. Visa tai sudarė gana smagų kolektyvą, kuris susirinkusiems sugebėjo atnešti pora pramoginių valandų.

Kalbant apie pačią Jūratę, reikia pažymėti, kad Čikaga jai yra laimingas miestas. Čia ji po vieno pasirodymo susipažino su dabartiniu jos vyru, buvusiu Čikagos policininku, Andy Murcia su kuriuo neužilgo susituokė ir dabar jis yra jos "biznio" menedžeris. Žinoma, tvarkyti Jūratės "biznį", atrodo, nėra lengva, nes jos

įvairių pasirodymų tvarkaraštis yra užpildomas, gal pusmetį ar daugiau į priekį, o uždariai siekia milijonines sumas metuose. Beje, per vieną pasirodymą Čikagoje Jūratė pristatė savo "mylimą" vyrą, pažymėdama, kad su juo jau gyvena net 15 metų, kad Hollywoode nėra dažnas reiškinys. O pats tas vyras nėra išvaizdus, gerokai sutukęs, už ją mažiausia dvigubai sunkesnis. Su juo ji net vieną dainelę sutraukė.

Koncerto programiniame leidinyje vėl randame žinių apie lietuvišką kilmę, kuria ji nuo pat vaikystės didžiujasi ir visada ją publikai primena. Tai, žinoma, lietuvių visada gerai nuteikia ir kelia simpatijas jai.

Ed. Šulaitis

A t n a u j i n d a m i prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

Kapčius J. Daytona B.	10.00
Gruzdis A.K., St. Pete.	5.00
Veselka J. Evergreen Pk. ...	15.00
Paliulionis Br. Cicero	10.00
Dainys V. So. Boston	5.00
Petkevičius R. Lewiston	25.00
Stapulionis J. Waterbury ...	15.00
Cesonis A. Linwood	5.00
Korsakas A., Porte Vedra B.	10.00
Tarуска J. Madeira B.	15.00
Palsis J. Palos Hills	5.00
Budreckas L., Chicago	25.00
Besperaitis V., Topanga ...	10.00
Draugelis A. Canada	5.00
Klova T. Brooklyn	5.00
Bukaveckas T. Chicago	15.00
Balbatas J., Cleveland	25.00
Garlauskas B. Cleveland	5.00

Visiems aukotojams

nuoširdžiai dėkojame

1991 KELIONĖS Į LIETUVĄ

Nuo 7 iki 14 dienų Lietuvoje
19 įvairių maršrutų

Dauguma kelionių aplenkia Maskvą. Maršrutai įdomūs – Šiluvos Atlaidai, kelionė laivu Baltijos jūroje, Lietuva, Kopenhaga, Varšuva, Helsinki

Smulkesnėms informacijoms ir lankstinukams, kreipkitės į

BALTIC TOURS

77 Oak St., Suite 4 Newton, MA 02164
Tel. 617-965-8080 Fax 617-332-7781

CLEVELANDE ir apylinkėse

KVIEČIAME...

Lietuvių Kultūrinių Darželių D-ja kviečia į TRADICINĘ VASAROS VAKARONĘ

praleisti vakarą puikioje Gwinn Estate,
12407 Lake Shore Blvd., Bratenahl, OH

Laikas: Birželio 29 (šeštadienis), kokteiliai 6:00 v.v.

Rezervacijos skambinkite: 729-0843 Vincas Apanius

481-6677 Gražina Varnelienė

Pelnas skiriamas rašytojo-poeto prel. J. Maironio paminklo atnaujinimui.

• **CLEVELANDO MIES TO PAREIGŪNAI PAKVIESTI Į LIETUVĄ.** Lietuvos respublikos Sveikatos Apsaugos ministerija, atsiuntė pakvietimą Clevelando miesto apsaugos direktoriui Carolyn W. Allen ir Pirmosios pagalbos komisieriui Bruce R. Shade atvykti į Vilnių ir padėti jiems suorganizuoti tobulę pirmosios pagalbos sistemą.

Su šiais asmenimis, balandžio mėnesį lankantis Clevelande, buvo susitikęs Vilniaus miesto greitosios pagalbos direktorius Juozas Pranckevičius ir atsikuriantis Lietuvos problemas jiems pristatė prašydamas paramos ir pagalbos.

Su jais drauge taip pat pakviesti lietuvių veikėjai Ingrida Bublienė ir Paulius Alšėnas. Pakvietimą atsiuntė Sveikatos Apsaugos ministeris Česlovas Norkus.

E. Pranckus

• **VASAROS PIKNIKAS ŠV. Jurgio Parapijos** Taryba š.m. liepos 21 d. sekmadienį, po 10:30 val. sumos šventoriaus sodelyje rengia vasaros pikniką. Ten bus skanus maistas, gaivinantieji gėrimai, valg. ledai, žaidimai ir laimėjimai kiek-

vienam dalyviui. Visi Clevelando lietuviai kviečiami jame dalyvauti.

PARENGIMAI

1991 m.

• **BIRŽELIO 29 d.** Cleveland Lietuvių Kultūrinių Darželių tradicinė – vakaronė 6:00 v.v. Gwinn estate, Bratenahl, OH.

• **LIEPOS 14 d.** Clevelando pensininkų klubo gegužinė įvyks Lietuvių namų patalpose.

• **LIEPOS 21 d.** sekmadienį, po 10:30 val. sumos, Šv. Jurgio parapijos gegužinė šventoriaus sodelyje.

• **LIEPOS 28 d.** sekmadienį 12:00 val. po pietų, Žalgirio šaulių kuopa rengia gegužinę prie ežero – Beachland Park Ass. – 17815 Canterbury Rd.

• **RUGPJŪČIO 4,** tradicinė ramovėnų gegužinė žurnalui "Karys" paremti, įvyks prie ežero tarp Landseer ir Canterbury gatvių. Pradžią 12 val. pietų metu.

• **RUGPJŪČIO 18 d.** Clevelando Lietuvių klubo tradicinė gegužinė įvyks Kroatų sodyboje.

• **RUGSĖJO 8,** Šiluvos Šventė Šv. Jurgio parapijosje.

• **RUGSĖJO 28 d.** Pabaltiečių vakaras Lietuvių namuose, Rengia lietuviai, latviai ir estai.

• **SPALIO 12-13** Lietuvių Dienos. Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

• **SPALIO 26 d.** Klaipėdos liaudies melodikos muzikantų ir dainininkų ansamblio UOSTAMIESČIO MUZIKANTAI koncertas. Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba

• **LAPKRIČIO 10, 11:30 val.** Šv. Jurgio parapijos Mini-Festivalis parapijos salėje.

• **LAPKRIČIO 23,** Lietuvos kariuomenės atsikūrimo minėjimas Lietuvių Namų viršutinėje salėje. Rengia Clevelando ramovėnai.

• **GRUODŽIO 24,** Bendros Kūčios 9:30 v.v. Šv. Jurgio parapijos salėje.

1992 M.

• **BALANDŽIO 25 d.** Grandinėlių parengimas.

PSA JOURNAL

– Amerikos foto mėgėjų dr-jos leidinys, gegužės mėn. laidoje paskelbė Who's Who 1990 m. sąrašus. Laimingųjų tarpe randame ir du lietuvius. Vien spalvių (balta-juoda) nuotraukų sąrašas atžymimas Kazys Daugėla, Bedford, NH – su 9 tarptautinėse parodose priimtomis nuotraukomis. Gerardas Juškėnas, Cleveland Heights, OH tapo atžymėtas: spalvotųjų skaidrių sąrašas – 22, gamtos skaidrių 8 ir foto kelionių sąrašas – 8 į parodas priimtomis skaidrėmis. Iš už jūrių, po USSR iškaba, yra kelios latvių pavardės, dalyvavusių vienspalvių nuotraukų parodose.

G. Juškėnas yra Cleveland Photographic Society (veikia nuo 1887 m.) narys. Šio foto klubo 1990/91 m. varžybų sezoną, gegužės 3 d., jis užbaigė atsiekdamas 3-čią vietą spalv. skaidrių A-klasėje, o specialių temų varžybose – žmonės ir kūryba, tapo atžymėtas dviem medaliais.

Skaitykite ir platinkite
DIRVĄ

Kapų puošimo didieji darbininkai – vyresnieji skautų vadai, dabar jau talkinami taip pat vyresniųjų draugų, metal iš metų lietuviškomis vėlevėlėmis papuošia mirusiųjų kapus. Šiemet puošė, iš kairės: S. Butrimas, J. Budrienė. Stovi: E. Mažonienė ir N. Čečienė.

V. Bacevičiaus nuotr.

IEŠKOME PIRKTI

RUSŲ MENINIUS IŠDIRBINIUS IŠ 1920, 1930 AR 1940 METŲ. TAI (VAIRŲ PLAKATAI, POPIERIŲ, DIRBINIAI, AUDINIŲ, MEDYJŲ AR METALŲ). SAUKTI PIRMAID-PENKTADIENIAIS TARP 8 AM-5 PM TELEF. 398-8600

(23-26)

Taupa

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street

Cleveland, Ohio 44119

(216) 481-6677

Įsikūręs Nuosavuose Namuose

Taupykite ir Skolinkitės vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Darbo Valandos:

Antradieniais--ketvirtadieniais nuo 9:00--4:00 p.p.

Penktadieniais nuo 9:00--6:00 v.v., Šeštadieniais nuo 9:00--3:00 p.p.

Sekmadieniais nuo 11:00--12:00 p.p. (DMNP parapijos patalpose)

Visi Bankiniai Patarnavimai

Mokame Aukštesnius Nuosimčius Už:

Taupymo Saskaitas, Certifikatus, IRA, Čekių Saskaitą, ir t.t.

Skoliname Geriausiomis Išsimokėjimo Sąlygomis:

Asmeniniams Reikalams, Automobilių ir Laivų Pirkimui, Namų Remontui (Home Equity), Namų Pirkimui (Mortgages)

Parduodame pinigines perlaidas (Money Orders), Traveler's Checks, Priimame telefono, elektros, šildymo, ir vandens sąskaitas, Buckeye Cards, Notaro patarnavimai, U.S. Savings Bonds, ir t.t.

*** Klekvlėna taupomoji sąskaita federalinės valdžios ***
apdrausta iki \$100,000.

Mūsų Tikslas: Ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

JEIGU RUOŠIATĖS KELIONEI...

kreipkitės pas Ritą STAŠKUTĘ (216) 991-5321

TRAVEL AGENTS INTERNATIONAL.

Van Aken Center, 20320 Farnsleigh Rd.,
1, Cleveland, Ohio 44122

Atliekame visus pavienių bei grupinių kelionių patarnavimus

Turistams vykstantiems į LIETUVĄ sutvarkom visus išvykimo dokumentus, partuošiam palankiausia maršrutą ir parūpinam geriausiomis sąlygomis lėktuvo bilietus

RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

DIRVA

IVYKIŲ KRONIKA

DĖKOJA LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO MINISTERIJA

Iš Lietuvos ateina laišukai su padėka JAV LB Švietimo tarybai ir Socialinių reikalų tarybai už gautas siuntas mokyklos reikmenų, sau so maisto, knygų, drabžių našlaičiams ir senelių prieglaudoms.

Audrys Antanaitis, Lietuvos Respublikos Švietimo ministro pavaduotojas užsienio sektoriui, laike rašo: "Pa skirstėme drabužius ir sausą maistą. Lietuvoje turime 18 vaikų namų, kuriuose gyvena 1260 našlaičių; 23 internatus su 900 našlaičių ir 50 pagalbinių mokyklų, kuriose mokosi sulėtinto mąstymo vaikai, iš kurių 1500 yra našlaičiai. Per šitas mokyklas drabužius gaus ir našlaičių globėjai, kurie vasarai pasiima savo globotinius į namus."

Ruošiamas antras konteineris, kuris pramatytas išsiųsti liepos pradžioje. Galintieji prisidėti prie pagalbos Lietuvos našlaičiams

aukas gali siųsti Lithuanian Educational Council of the USA, Inc., 8626 So. Mozart st., Chicago, IL 60652 arba skambinant 312-778-0358

JAUNIEJI LIETUVOS FOTOGRAFAI

Lietuvoje kasmet vyksta moksleivių fotografų konkursai ir jų parodos. Ypatin gai aktyvūs yra Kauno miesto jaunieji fotografai, kurie pasižymi savo darbais ir laimi pirmąsias vietas.

"Kauno Tiesos" laikraščio redakcija kartu su vaikų klubo "Raketa" vadovybe ruošia irgi foto konkursus, kuriuose dalyvauja visos Lietuvos jaunieji foto mėgėjai. Šiomet konkurso rengėjai gavo nemažą gerų darbų. Pagrindinį apdovanojimą – nemokamą kelionę į moksleivių kūrybinę stovyklą Nidoje laimėjo kauniečio – Kauno moksleivių foto klubo nario Mindaugo Kavaliausko kolekcija – reportažinės nuotraukos iš atgimimo laikotarpio renginių Karo muziejaus sodelyje. Šis

Vaidas iš buvusio Lietuvos užsienio reikalų ministerio Juozo Urbšio paskutinės šios žemės kelionės Kaune gegužės 4 d. Mindaugo Kavaliausko nuotr.

St. Louis Apylinkės Tautinės Sąjungos veikėjui

BRONIUI TIŠKUI

mirus, nuoširdžią užuojautą žmonai AGOTAI ir artimiesiems reiškia

Anelė ir Jonas Gumbelevičiai
Aldona ir Povilas Švarcai

IS LIETUVOS

(Atkelta iš 1 psl.)

panašių priemonių (saugant savo rinką nuo prekių praradimo), ir tai būtų puikusėjimas. Nežinia, kodėl Lietuvos politikai jo nemato."

SEPTINTASIS MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOSIUMAS

Gegužės 23-30 dienomis Lietuvoje vyko Septintasis pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas. Pirmuosius šešis, kaip žinome, ruošė Lietuvių Bendruomenė drauge su išeivijos inžinierių ir gydytojų sąjungomis.

Simpoziumas buvo iškilmingai atidarytas Vilniaus sporto rūmuose. Įėjimas į Simpoziumą buvo su pakvietais, tačiau erdvi sporto rūmų salė lengvai sutalpino visus norinčius čia dalyvauti. Aš šiame Simpoziume pirmą kartą dalyvavau ne kaip mokslininkas – paskaitininkas, bet kaip DIRVOS korespondentas.

Specialų 570 psl. leidinį paruošė Lietuvos tarptautinių organizacijų komitetas. Jame – trumpos dalyvių biografijos su nuotraukomis ir adresais. Leidinys sudarytas alfabetine autorių tvarka. Gaila, kad nėra indekso, tad labai sunku jame susigaudyti pagal profesijas.

Simpoziumo Garbės pirmininkai – prof. A. Avižienis ir akademikai J. Kubilius ir J. Požėla. Tarybos pirmininkas R. Ozolas. Programa suskirstyta į 14 mokslinių krypčių. Perskaityta daug pranešimų. Atvyko 134 lietuviai mokslininkai iš įvairių kraštų. Gausiausia grupė iš JAV – 105 dalyviai. Buvo svečių iš Kanados, Australijos, Vokietijos, Italijos, Tarybų Sąjungos, Čekoslovakijos.

Simpoziume skaitytus pranešimus spausdins specialūs žurnalai, plenarinių posėdžių pranešimai bus išleisti atskiru leidiniu.

IŽULUS MELAS IR IŽULUS KALTINIMAS

Kremliaus prokuroras paskelbė "Ekspertų komisijos" raportą, kuriame bandoma įrodyti, kad dėl sausio kruvinųjų įvykių Lietuvoje kalta Lietuva. Visu išulu bandoma tvirtinti, kad žudynės buvo sukeltos Lietuvos "nacionalistų", kurie

dar tik 16 metų jaunuolis buvo išstatęs 23 nuotraukas.

Taip pat mažesnius prizus gavo kairėdorių V. Firikevičius, kaunietis R. Bagdonas ir dvi ukmergietės P. Jasiūnaitė ir R. Aleksandravičiūtė.

Vieną laimėtoją – M. Kavaliausko aktualią nuotrauką jau iš šių dienų spausdiname šiame "Dirvos" numeryje.

E.Š.

šaudė ne tik į sovietų kareivius, jų tankus, bet taip pat ir į nekaltus žmones, susirinkusius prie televizijos bokšto ar TV rūmų...

Kadangi sausio mėnesio įvykiai buvo labai gerai dokumentuoti pasaulinių laikraščių reporterių ir įrašyti filmų juostose, pasaulis tuo įžūlaus Kremliaus statutinio melu netiki.

Lietuviai yra įpratę girdėti ir matyti tokį akiplėšiškumą.

Mus tik stebina, kaip sovietams labai svarbu įtikinti save ir kitus, kad Lietuvoje Parlamentą ir Vyriausybę galėtų nuversti saujelė jodvinstininkų ir burokevičinkų. Nei mes nei pasaulis tuo tikrai netikime, nes lietuviai daug kartų įrodė, kokia brangi jiems nepriklausomybė, tat ją gynė ir gins kaip įmanydami dabar dar ir esamose beginklėse sąlygose.

Nors dienom naktim Tavęs ieškosiu,
Barsiu rūščią savo dalią, –
Niekur, niekur aš Tavęs nerasiu,
Mano žemių žiedelį, mano Staselį...
(Iš St. Santvaro "Raudų")

PADĖKA

Jau antras mėnuo, kai mano mylimas vyras Stasys Santvaras guli kapuose, o jautrūs užuojautų žodžiai vis dar mane lanko. Labai norėčiau visiem bičiuliam asmeniškai padėkoti, bet vargu tai padaryti pajėgsiu, nes tikrai sunku tokią valandą kiekvienam atskirą padėkos žodį surasti, tad kreipiuosi į Jus visus, brangūs draugai ir prieteliai, šiuo viešu spaudos žodžiu.

Nuoširdžią padėką reiškiu kun. klebonui A. J. Kontautui, kun. A. Baltrašiūnui, komp. J. Kačinskui ir solistui B. Povilavičiui už religines apeigas ir velionio palydėjimą į kapines.

Už gražias atsisveikinimo apeigas dėkinga Dr. J. Gimbutui, rašytojui L. Lėtui atvažiavusiam iš N.Y., Stefai Gedgaudienei iš Clevelando, G.A. Kupčinskams ir R. Petrutienei.

Padėka laidotuvių direktoriui J. Casper už rūpestingą patarnavimą laidotuvių metu ir po jų, kuris lengvino mano kitus rūpesčius.

Mano didžios nelaimės metu jautrūs buvo Bostono lietuviai, kurie prie karsto padėjo daug gėlių, aukojo šv. mišias, kaip įmanydami mane ramino ir guodė, gausiai lankė koplyčioje ir palydėjo į kapus. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Bostono skyrius ir ponios po laidotuvių parengė priešpiečius. Bostono ir kitų miestų visuomenė gausiai aukojo fondui "Auka Lietuvai" ir Tautos fondui. Už visą tai Jūs visi priimkite mano nuoširdžiausią ir giliausią padėką.

Už šv. mišias ir surengtą prisiminimą mano vyro velionio Stasio Santvaro nuoširdi padėka kun. G. Kijauskui, Baliui Gaidžiūnui, Clevelando draugams ir visuomenei.

Jautrūs užuojautos žodžiai man buvo pareikšti spaudoje, laiškuose ir telegramose. Nepamiršo velionio ir Lietuva, kur jis buvo paminėtas per radiją, televiziją ir spaudą. Taip pat ir rašytojai, kurie lankėsi mūsų namuose. Dėkoju visiem, visiem draugam, visiem pažįstamiem, kurie vienokiu ar kitokiu būdu mane tą rūščią valandą prisiminė.

Sunkiausia man padėkos žodį surasti; E. St. Barams, R.J. Bagdonams, Asiai Dauguvietytei G.A. Diržiams, V.Z. Gaveliams, Dr. J. Gimbutui, A. J. Kučiūnams, I.Č. Mickūnams, V.J. Rūteniams ir jų dukrai M. Primaverai, I.A. Sprindžiams, S. V. Valiukams, T. Vasiliauskienei ir jos dukrai S. Kimbraugh, S.D. Šatams, adv. dr. M. Šveikauskienei ir L.V. Žiaugrams, kurie ilgus mėnesius kasdien dalinosi mano rūpesčiu, mano nuotaikom, mano baime, kurie visą Stasio ligos metą mus guodė, lankė, skambino, siuntė gėles, visaip rėmė ir mano tikėjimą bei viltį stiprino. Brangūs bičiuliai, su giliausiu nuoširdumu tariau Jums dėkui, dėkui.

Mano vienatvė neapsakomai didelė, nyki ir liūdna. Jūsų visų užuojauta man padeda toliau gyventi

Alė Santvarienė